

DIRVA

LENKAI IR RUSAI

INVAZIJOS BAUBAS PADEDA GIEREKUI

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Praėjusią savaitę pasisklidžio žinios, kad Maskva rimtai svarsto savo kariuomenės pasiuntimą į Lenkiją. Neatrodė, kad Maskvai tai būtų malonus žygis. Tai būtų daug patogiaus, jei lenkai patys atstytų nuo praėjusio gruodžio mėn. pašlijusią darbininkų drausmę, tačiau naujam partijos bosui Gierekui tai labai sunkiai sekasi.

Kaip mes jau buvome nurodę šioje vietoje, Lenkijos neramumų pagrindinė priežastis buvo darbininkų nepasitenkinimas savo ūkine būkle. Tos ūkinės būklės, kaip parodė kitų komunistinių socialistinių ir net kapitalistinių valstybių partijos nepakeis nei per kelias dienas, nei per kelis mėnesius. Jos negalėjo pakeisti nei Gumulskos pakeitimas Giereku, nors tas turi sumanaus ūkinio administrato-

riaus aureolę. Tai kas jam pasisekė pramoninėje Silezijoje, daug sunkiau pasiekti visoje, daugiau atsilikusioje Lenkijoje.

Iš pradžios atrodė, kad Giereko pastangos atgauti darbininkų pasitikėjimą ar bent toleranciją turės pasisekti, tačiau greitai paaiškėjo, kad darbininkai, aplamai imant, buvo tokioje desperacijoje, kad valdžios pakeitimas mažai ką padėjo. Anot Newsweek Rytų Europos korespondento Kenneth Huszar, vienas darbininkas Gdynėje jam taip ryškiai apibūdinęs padėtį: "Kas pasikeitė nuo gruodžio mėnesio? Aš jums pasakysiu. Mėšlas liko tas pats, tik musės ant jo kitos!"

Aplamai imant, gruodžio mėn. riaušės buvo daug žiauriau numalšintos negu anksčiau buvo žinoma. Pavyzdžiui "Der Spiegel" paskelbė ištrauką iš vieno Dancigo gydytojo laiško, kuriame tarp kitko rašoma, kad pristatyti į ligonines sužeisti policininkai atrodo būvę apsvaiginti raminačiais ar stimuliuojančiais vaistais. Kaltus ir nekaltus jie be jokio galėsčio mušė. Vien Gdynėje užmuštų buvo per 300. Gatvėje sugauti jaunuoliai milicijos nuovadose turėjo bėgti pro išrikuotų milicininkų eiles, kurių kiekvienas bėgantį mušė su diržais, kartais savo aukas labai sunkiai sužeisdami.

Turint galvoje, kad demonstracijos buvo spontaniškos ir norėjo tik atkreipti valdančiųjų dėmesį į sunkią darbininkų būklę pakėlus kainas be veik trečdaliu, toks žiaurus malšinimas tik išprovokavo naujas riau-

šes ir susilaukė didžiausios kritikos. Kad nuraminus sukeltas audringas nuotaikas, Gierekas ne tik pažadėjo pakelti atlyginimus, bet padaryti kai kurių aukštųjų pareigūnų, atsakingų už tokių numalšinimą, personalinius pakeitimus.

Maskva į tas priemones žiūri su nepasitikėjimu, jos 'aparačiams' bent kokios nuolaidos atrodo tik paskatinimu naujų bruzdėjimų. Juo labiau, kad Giereko laikysena, pagal tą patį Newseek'o korespondentą padarė sekanti išpūdi liaudžiai: "Žmonės atrado, kad jie gali pakeisti dalykų eigą. Todėl jie sako, kad jei tai, kas atsitiko gruodžio mėnesį, nepagerins jų būklės, jie bandys vėl".

Kad tai neatsitiktų, Maskva paskleidė žinias kad Kremlius ir Lenkijai nutaręs pritaikinti Brežnevo doktriną, kuri moko, kad sovietai turi šventą teisę įsikišti visur, kur tik mato pavojų savo interesams.

Parašėję gal reikėtų pridurti, kad pačioje Sovietijoje pavojus režimui gresia ne iš apačios, kaip šį kartą Lenkijoje, bet iš viršaus -- iš inteligentijos pusės. Paprastai narsi Lenkijos inteligentija rezignavo galimos tiesioginės Sovietijos intervencijos akivaizdoje. Rusų inteligentija -- nuo rašytojų iki inžinierių ir chemikų -- reikalauja daugiau laisvės kūrybiniams reikalams. Jei valdžia jų reikalavimų nepatenkins, Sovietijai gresia kūrybinė stagnacija, kuri griežtuose mokyklose prives prie vis didėjančio atsilikimo technikos srityje. Jei patenkins, susilauks naujų reikalavimų, kaip Gierekas Lenkijoje iš darbininkų pusės.

Lietuviškas tautinis šokis sujungia jaunatvišką džiaugsmą ir puoselėja lietuvių tautos kultūrą. Chicago Aukšt. lituanistikos mokyklos tautinių šokių grupės šokėjos mokyklos tradicinio vakaro metu atliekant programą.

V. Noreikos nuotrauka

MOKOMĖS SAVO TĖVŲ ŽEMĖS ATGIMIMUI

-- Ponai, dėmesio.

Duokite bent dešimtį minučių laiko pakalbėti apie švietimo problemą, -- viename apygardos bendruomenininkų suvažiavime šaukė švietimo Tarybos pirmininkas Jonas Kavaliūnas. Bet tada salėje uždele-gatai... nerimavo, kažką kitą planavo... skubėjo, bet dėmesio neskyrė šiam šaukliui. O vienas iš delegatų net šūktelėjo: užteks! Žinoma, pranešimas buvo tada labai trumpas. Tik keli šuoliai į problemas, bet nepaliesta pati esmė. Trūko laiko...

Šitokie dalykai verčia susimąstyti tuos, kuriems rūpi lietuvišybė iš laikymą išieivijoje. Ne praeinamos valdžios, ne kova už jas, bet tvirtas ir ryžtingas darbas švietimo srityje duos konkrečios naudos lietuvių ir nuo to priklausys, kiek turėsime jaunojo kartos sąmoningų lietuvių.

Lituanistikos mokyklos išieivijoje ir yra tie patys didieji lietuvišybės išlaikymo stulpai. Tad svarstant išlikimo galimybes, visada atsiremsime į lituanistikos mo-

JURGIS JANUŠAITIS

kyklos darbus, į jų ryšumą ir tik joms skirkime svarstymuose vieną iš pirmųjų dėmesių.

Dirvos bendradarbis Jurgis Janušaitis sveikina jauną solistę Vilią Kerelę.

V. Noreikos nuotrauka

Prisiminus aną skubotumą nuotyki, štai užsukau šeštadienį į Jaunimo Centrą, Chicagoje. Kiek čia daug jaunatviško džiaugsmo, energijos ir ryžto. Čia kas šeštadienį renkasi virš 160 lietuviukų į Chicago Aukšt. lituanistikos mokyklą ir gilinasi į lietuviškąją pasaulį.

Giliai susimąstęs koridorium žingsniuojantis mokyklos širdis direktorius Juozas Masilionis. Jis daug metų pašventė lituanistikos mokykloms ir dar vis nepavargsta budėdamas tos mokyklos sargyboje.

-- Rodome jiems kelius į šviesesnę ateitį, į lietuvišką pasaulį, kad pamiltų tėvų gimtą žemę, savo motiną Tėvynę Lietuvą, -- ramiai kalba direktorius, žvelgdamas į vilnelėmis skubančius į klases mokinius.

Įkandin skuba, varpeliai nuaidėjus, keliolika mokytojų į klases. Ir visas šeštadienis skirtas mūsų jaunimo gražesniai ateičiai, vedant juos į lietuviško pasaulio aplinką.

Čia dažnai sutiksi ir Tėvų komiteto narius bei

jo pirmininką A. Kerelį. Jų rūpestis kad mokykla laikytųsi finansiniai. Šeštadieniais čia pakaitomis budi tėvų komiteto nariai, vaikučiams paruošdami užkandžius ir juos pavaišindami. Darbelio marios ir vis, kad tik tie mūsų jaunieji būtų sąmoningesni lietuviai.

Savo mokslo metų eigoje mokykla padaro daug. Čia mokytojas J. Mačiulis moko lietuviškų dainų, mok. I. Smiliausienė ir N. Pupienė moko tautinių šokių. Kasmet išleidžia, mokslo metus baigiant ir šunų metraštį, sukaupinat į jį šios mokyklos mokinių pačius geriausius darbus.

Smagu pabūvoti ir šios mokyklos mokinių šokiuose, pažiūrėti jų entuziazmą, o taip pat smagi viešnagė ir šios mokyklos tradiciniame vakare. Šiais metais jis įvyko sausio mėn. 9 d.

Kiek daug tėvų ir šių mokyklą palaikančių lietuvių. Net miela. Tėvai patys sudeda aukas, patys suneša maistą, patys vėliau savomis lėšomis "baliavoja". Bet juk tai geram ir kilniam tikslui.

Tėvų komiteto pirmininkas A. Kerelis, sveikindamas svečius kiekvienam primena pareigą ir sunkumus išlaikyti šią gražiai veikiančią mokyklą. Prašo talkos ir tik talkos. Gi LB Chicago apygardos pirmininkas Jonas Jasaitis, sveikindamas primena kantrybės pareigą ir tik kantrybę pasieksime laimėjimų.

Gėrimės vakaro mėnėnė programa, kurią atlieka mokyklos mokiniai. Gražiai skamba mok. J. Mačiulio paruoštos dainos, nors kai kurios choropajėgumui gal kiek sunkokos. Reikėtų ritmingesnių, jaunimui patrauklesnių dainų. Lengviau dainuoti, geriau skambėti. Meninė vertė čia gal ir būtų sunku išmatuoti. Svarbu, kad gražu, taip sako sve-

(Nukelta į 2 psl.)

V. Simokaičiui pakeista bausmė

Žiniomis iš Maskvos Vytautui Simokaičiui, kuris už bandymą nusikrauti iš Vilniaus į Švediją, buvo nuteistas miriopi, bausmė pakeista 15 metų priverčiamųjų darbų stovykla Sibire.

• APOLLO 14, kuris sekmingai buvo iššautas sekmadienį, atsiradus komplikacijoms, galimas dalykas, kad nenusileis mėnulyje, bet grįš atgal į žemę.

• PRANCŪZŲ kontraspionazo naujasis viršininkas Jean Rochet, kalbėdamas per televiziją, kritikavo kai kurias Prancūzijos užsienių reikalų ministerijos pareigūnus, kaip ekonominio departamento direktorių Brunet ir kitus, kad jie "dengia" šnipus. Taip pat jis pareiškė, kad Rytų Europos kraštų ambasados, prisidengdamos diplomatinio imunitetu, šnipinėja Prancūzijoje peržengdamos visas pa-dorumo ribas.

• SOVIETIJOJE, kaip rašo žydų spauda, vasario 6 ir 8 d. prasideda nauji teismai Leningrade, Rygoje ir Kišeneve, kur žydai kaltinami dėl sionistinio judėjimo.

• ANGLIJOJE antrą savaitę besitęsias paštininkų streikas, suparalizavo kraštą. Yra maža vilties, kad greit bus susitarta.

• EGIPTE paskelbta dalinė kariuomenės mobilizacija, artėjant paliaubų galui, kas Izraelyje kelia nerimą. Egiptiečiai prie Suezio kanalo sutraukė apie šimtą tūkstančių karių. Izraelio šarvuotųjų jėgų Sinajaus pusiasaly pergru-puojamos atmušti puolimui.

Waterbury Sunday Republican, plačiai skaitomas dienraštis, įsidėjo šią nuotrauką, vaizduojančią protestuojančius dėl Simokaičio nuteisimo Waterburio lietuvių.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

IR VĖL PAS MUS RAMU

Kaip ir visur, taip ir pas mus, nors ir apačioje žemės begyvenant, po didelių audrų, dangus išsiplaivo ir gaunasi vėl gražus ir ramus gyvenimas. O tų audrų, ypatingai per paskutiniuosius metus, Australijos lietuvių tarpe pasitaikė gana nemažai. Seniau, prieš dešimtmetį įvykusius šiuosius tokius nesusipratimus tarp katalikų bei jų spaudos ir bendruomenės su jų laikraščiu "Mūsų Pastogė" išlygino ir sutaikė mums nepamirštamas buvęs mūsų bendruomenės Garbės Narys p. J. Bačiūnas, kurio šalta galvosena, mokėjimas, kaip tėvo su vaikais, prieiti ir prie vieno, ir prie kito, sutaikė ir suartino abi puses. Kol dar Australijoje begyvens nors vienas lietuvis, kuriam rūpėjo ir rūpės lietuviybės išlaikymas mumyse, tol nei jis, nei jo vaikai nepamirš to garbingojo mums p. Bačiūno vardo.

Negalėdamas pats su mumis ilgiau pagyventi p. Bačiūnas, per buvusį savo gerą prietelį buv. Krašto Valdybos pirmininką p. S. Narušį, kiek galėdamas mums padėjo, rūpinosi mumis ir nesu vienu iš mūsų palaikė artimus korespondencinius ryšius. Jau pensininkas, prieš porą metų miręs buv. pirmininkas S. Narušis, ne vieną kartą aplankė ir tolimąsias Australijos lietuvių apylinkes, pats gyvu žodžiu pasakodamas apie savo kelionę Amerikon, parodydamas filmų, nuotraukų ir vaizdų iš Jūsų Amerikoje ir mūsų Australijoje gyvenimo tiems žmonėms, kurių kolonijose yra tik maža dalis lietuvių ir jie nieku plačiau čia Australijos lietuvių gyvenime negali pasireikšti ar pasizymėti. Didesnių nesusipratimų mūsų gyvenime nepasitaikė, gyvenome gana gražiai ir taikingai. Bet gaila, nedėkinga mirtis pakerta ir S. Narušį, šį garbingą buvusį Lietuvos karininką, kuris ypatingai paskutiniuosius savo gyvenimo kelerius metus buvo pašventęs Australijos lietuvių bendruomenei, išlaikydamas gražų sugyvenimą ir gražiai koordinuodamas plačiai išsimėčiusių mūsų pavienių ar organizacijų, kartais ir skirtingus vieni kitiems, sąjūdžius.

Naujasis pirmininkas prieš save turi sunkų ir atsakingą darbą. Prasideda kone atviras "mūšis" tarp bendruomenės laikraščio redaktoriaus V. Kazoko ir eilės žmonių, kurie vėliau išleidžia nepperiodinį laikraštį "Lietuvos Keliu". Įvyksta net tai, kad bendruomenės laikraštis "Mūsų Pastogė" turi apleisti lietuvių savininko spaustuvę ir paskelbia savosios spaustuvės vaju, į ką Australijos lietuvių spontaniškai atsiliepia ir per trumpą laiką suaukvoja virš 5000 dolerių. Įsigyjama pirmosios spaustuvės mašinos ir laikraštis pradeda spausdinti jau pusiau su savo mašina. Kuo toliau tuo darosi gražiau pas mus. V. Kazokas apkaltinamas komunistu, jų pasekėju ir kt., tačiau jis, nors ir mažo ūgio bebūdamas, yra stiprus ir atkaklus. Savo stipriais straipsniais jis kerta ir iš kairės, ir iš dešinės, ir laikraštis darosi kaip ir kovos laukas. Visi laukia bendrojo Krašto Tarybos suvažiavimo ir jos narių, kurie yra pasiskirstę į dvi grupes, karštų polemikų. Prieš pat šventes, šventos ramovės naudai, redaktorių V. Kazokas iš savo redagavimo tų polemikų. Prieš pat šventes, šventos ramybės naudai, redaktorių V. Kazokas iš savo redagavimo pareigų atsisako ir yra sudaroma redakcinė komisija.

Ir štai Lietuvių Dienų Melbourne metu prasižėdė Australijos L. Bendruomenės suvažiavimas, vykęs tris dienas. Prezidiuman išrenkama slapto balsavimu: prof. dr. A. Kabaila (53 balsai) buvęs Lietuvoje teisininkas A. Mikaila (51 balsas) ir dr. V. Doniela (47 balsai).

Kontrolės kom. pirmininkui inž. Bukevičiui per skaičius aktą, paaiškėjo, jog Krašto V-bos kasoje yra \$4393.45 ir "Mūsų Pastogės" žinioje \$1844.45, kai savai spaustuvėi buvo suaukta \$5013.00. Suvažiavusieji pasidžiaugė, jog Krašto Valdyba finansiniai tvarkosi labai gražiai.

Pirmoji suvažiavimo diena buvo labai karšta ir griausminga ir vienu metu atrodė, kad gali net viskas iširti, tačiau prezidiumo narių, kurie paskirai posėdžiams pirmininkavo, taktiškumas, pagaliau suartino abi puses, buvoprieita vieningo sutarimo, kuri raštu ir savo parašais patvirtino tuo metu buvęs Krašto V-bos pirmininkas J. Maksvytis ir opozicijos vadas J. Kedys. Šių dviejų vyrų rankų paspaudimas daugeliui iš mūsų buvo lyg sunkaus akmens nuritinimas nuo krūtinės. Sudrumstas mūsų gyvenimas, atrodo, vėl įeis į normalias gyvenimo vėžes ir vietoj to, kad tęstume tarpusavyje ir toliau gražų kultūrinį ir bendruomeninį gyvenimą, pasitaikė sukrizmai buvo padarę gana nemažai žalos, ypatingai pačiai didžiausiai Sydneyje lietuvių kolonijai kur iki šiol visuomet būdavo Krašto Valdyba ir kur būdavo spausdinama bendruomenės laikraštis "Mūsų Pastogė".

Priešus bendro abiejų pusių susitarimo, vėlesnįjį Tarybos atstovų posėdžiui vyko gražioje nuotaikoje, buvo išklausa A. Mikailos, dr. V. Donielos ir S. Stankūnavičiaus paskaitų, diskutuota einamieji, daugiausiai savojo laikraščio reikalai ir išrinkta nauja Australijos Lietuvių Krašto V-ba, kuri pirmą kartą mūsų gyvenime yra ne Sydneyje, bet Adelaidėje. Ją sudaro: pirmininkas Vytautas Neverauskas, žinomas kaip didelis skautų ir teatro veikėjas, J. Vasiljauskas, J. Neverauskas, V. Baltu-

Lietuviška daina po svetimu dangum guodžia seną ir jauną. Chicago aukšt. lituanistikos mokyklos mokiniai, vadovaujant mok. J. Mačiuliui, atlieka meninę programą tradiciniame mokyklos vakare, sausio 9 d. Jaunimo Centre.

V. Noreikos nuotrauka

PREL. M. KRUPAVIČIAUS PALIKIMO REIKALU

Neseniai buvo paskelbtas a.a. prelado Mykolo Krupavičiaus politinis testamentas, aplenkiant praktiškąją testamentą dalį apie velionies palikimo tvarkymą. Savo paskutinę valią įvykdyti prelatas testamentu yra pavėdęs trims patikėtiniams. Pagrindinis testamentas įrašytas

patikėtiniams pavedimas ir įpareigojimas yra šis:

"Visi mano pinigai paliekami mano paliktiems raštams išleisti, laidotuviams, kryžiui pastatyti prie kapo".

Toliau seka patvarkymas apie prelado biblioteką, archyvą bei

kitus asmeninius daiktus.

Jau yra gautas Illinois valstybės prokuroro sutikimas tiems pinigams pervesti, nes valstybei iš prelado palikimo nepriklauso jokių paveldėjimo mokesčių. Perimtus palikimo pinigus numatoma padėti vieną Chicago lietuvių taupymo bendrovių, atidarant patikėtinių sąskaitą (trust account), kurios vieta ir sąskaitos numeris bus vėliau paskelbtas visuomenės žiniui. Apmokėjus prelado laidotuvių išlaidas, patikėtinių sąskaitoje pasilikti tik nedidelė pinigų suma, kurios toli gražu neužtektų, be lietuvių visuomenės paramos, įvykdyti prelado pavedimą: išleisti paliktus raštus ir pastatyti prie kapo kryžių.

Tvarkant prelado archyvą surasta rankraščių, kurie yra beveik 400 puslapių prelado autobiografija, apimanti jo gyvenimą nuo vaikystės iki 1918 metų. Šalia to yra keletas dienoraščių tarpinių, kurie irgi beveik paruošti spaudai. Jie yra iš 1949, 1954 ir 1956 metų. Šalia to yra paties prelado paruoštas spaudai veikalas: Mąstymai kunigams. Taip pat yra paruošta spaudai dviejų: Mažasis liturginis katekizmas. (Kiek jis tinka pasikeitusioms sąlygoms, dar reikėtų peržiūrėti). Pats prelatas yra surinkęs ir suvarkęs tris dalis savo straipsnių, pavadintų: Krikščioniškoji sociologija.

Šalia šių, beveik paruoštų darbų, prelado palikime yra apšči medžiagos bent trims studijoms apie jo veiklą: 1. 1919-26 metų veikla Lietuvos atstatyme. 2. Jo veikla nuo 1926 iki okupacijų ir 3. Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto veikla, velioniai esant jo pirmininku. Ši medžiaga galėtų būti tinkamai suaukta tik pavadus kompetetingiems istorikams paruošti prelado veiklos studijas.

Įvairių istorinės reikšmės turinčių laiškų leidimas galėtų būti tolimesnis šios veiklos uždavins.

Patikėtiniai mano, kad prelado piniginis palikimas sudaro tik branduolį Prel. Mykolo Krupavičiaus Fondo, kuris turėtų būti papildytas visuomenės aukomis. Norima netrukus kreiptis į visuomenę, prašant sudaryti platų komitetą suorganizuoti iššų prelatui paminklui pastatyti ir raštų leidimui įvykdyti.

Prelato paliktų rankraščių išleidimas testamente įrašytas, kaip pats pirmasis pavedimas, todėl patikėtiniai stengsis jų leidimą su turimais pinigais nedelsiant pradėti.

Jau baigiamas ruošti smul-

MOKOMĖS...

(Atkelta iš 1 psl.)

čiai ir taip galvoja jaunimas.

Maloniai visus nustebino drąsi jauna solistė Vilija Kerelytė, 15 metų, 8 kl. mokinė, studijuojanti dainavimą Izabelės Motekaitienės studijoje, padainavusi keletą lietuvių komp. dainų. Ji buvo apdovanota gėlėmis. Pažymėtina, kad Vilija Kerelytė puikiai valdo žodį ir mintį, gražiai praveda vakaro programas ir su noru jungiasi į lietuvių jaunimo veiklą.

Meninę dalį pajavirina I. Smeliauskienė ir N. Pupienė tautinių šokių grupės, pašokusios po keletą tautinių šokių.

Gi jaunimas kitoje salėje sukūrė savas nuotakas, šokdamas šių laikų mados šokus. Bet tvarkingai apsirengęs ir gražiai besielgdamas.

Tėvų komiteto pirmininkas A. Kerelis užsiminė, kad pavaršari šokius suruošti paves pačiam tos mokyklos jaunimui, didžioje Jaunimo Centro salėje. Pats jaunimas suplanuos programą, ją atliks, paruos vašes ir visus darbus atliks. Geras bandymas, sveika jaunimui iniciatyva parodyti savo sumanumą.

Tokiomis nuotaikomis gyvename, besirūpindami šviesesne jaunimo ateitimi. Tad sprendami lituanistikos problemos turėkime kantrybės, kaip sako J. Jasaitis, mokykimės iš pasišventusių pedagogų ryžto ir lietuviybės išlaikymo problemos bus žymiai šviesesnės.

kus Praleto palikimo inventorių.

Prel. Mykolo Krupavičiaus Testamento patikėtiniai: Antanas Repšys, Kim, Vytautas Bagdanavičius, MIC, Dr. Kazys Šidlauskas

• ŠVEICARIJOS radijo programoms lietuvių klausytojai šiomis dienomis susilaukė malonios staigmenos: Programos metu buvo padėkota Berne gyvenančiai poniai Onai Linderienei (gim. Mintautiškaitei) už kaimynų ligonių slaugymą ir pastebėta, kad ji yra gimusi lietuvaite. Pažėkai iš plokštelės buvo pagrota lietuviška muzika.

Ponia Linderienė buvo ištėkėjusi už Lietuvoje ilgu metus gyvenusio šveicaro Voldemaro Linderio, kuris po karo grįžo Šveicarijoni ir iki mirties dirbo politiniame departamente (užsienio reikalų ministerijoje) Berne.

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMA MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSTIKINSITE.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASIRANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

PALŪŽUSI VILTIS

Nuostabi yra tragedijos galia. Prasmingai antika puoselėjo tragedijų žanrą scenoje. Viltis, likimas, žmogaus jėgų ribotumas -- viskas tai žmogaus gyvenimo prasmę ir jo pastangas kurtis sau savo gyvenimo būdą perkeldami iš fiziologinės reiškinių pusės į kitą dimensiją, kur atsiskleidžia dvasios plėtra ir galia.

Su tokia prielaida, mūsų atžalose auginti pilnatini žmogų, kur humanizmo ir lietuviybės pojūčio dovanos sueitų į darną, mes visad norėjome ir visad siekėme savo pedagogikos mokslo praktikoje.

Tam buvo mūsų tragiškos ir didingos senovės demonstracija mūsų mokyklose. Šio metodo proteršos tad mums yra ypatingai ryškios, kada jos nutinka, ir ypatingai žeidžiančios. Taip neseniai pastebėtas vaikų laikraščio Eglutė pasinešimas dėstyti vaikams apie plėšikų ir banditų žanrą, jau sulaukė reakcijos. Vaikams dera eiti į kitus pasaulius, kur spindi pastangos brandinti pilnavertį žmogų, kur žmoguje klesti kiti siekliai ir kitos godos.

Ir vaikai mums rodo, kad tos aukštosios dorybės: humanizmas ir lietuviybė, kartais pasiekia ir jų jaunose sielose nuostabią darną. Tai visiems teikia pasitikėjimą ir metodo tikrybę ir turinio turtingumą. Tai rodo, kad mūsų visuomenės įvykiai, skausmai, tragedijos, jaunųjų mū-

sų visuomenės narių išgyvenami su tolygiai suaugusių pasaulio itampa. Tai parodė jaunųjų demonstracijos Simo Kudirkos išdavimo vaikystinėse. Tai parodė jaunųjų iniciatyva plakatų piešime. Tai parodė ir daugyje mūsų leidinių jaunųjų rašytinių pareiškimai. Vieną iš tokių mažo ir pilnutinio žmogaus apsišaukimų tenka paimti Ofelijos Baršketytės, Marquette Parko lituanistinės mokyklos VIII klasės mokinės eilėraščių, kurį paskelbė Tėvynės Žvaigždutė.

Ofelija rašo:

Išdrįso lietuvis, narsusis Simukas

Pabėgti iš priešo nasrų,
Paprašė pagalbos ir laisvės
Bet sunku jam buvo tai gauti,
Susiraukė visi ir paklausė vyriausio,

Ar duoti tam žmogui vilties?
Atėjo trys vyrai,
Sukirto botagais,
Pasigirdo Simo verksmai,
Jis prašė tik Dievo pagalbos.
Ir ištempė Simą
Žiaurusis mūsų priešas,
Paplūdo kraujuose
Laisvės dvasia.

Eilėraščiui duotas vardas: Palūžusi viltis.

Tačiau, kol mes turime savo mokyklose tokių Ofelijų, lietuviškojo skaidraus patriotizmo viltys dar plačiau, dar spalvingiau atsiskleidžia ir užtikrina mūsų išeivijos egzistenciją ilgą laiką pilnutinio žmogaus žydėjime.

Skaitykit ir platinkit

DIRVĄ

MIELI BOLIAI IR SESĖS!

Lietuvių kovai už Lietuvos nepriklausomybę Jungtinėse Amerikos Valstybėse vadovauja Amerikos Lietuvių Taryba.

Nuo pat Alto įsikūrimo, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje didžiai įvertino Alto žygius ir laimėjimus. Nuo pat pradžių Susivienijimas yra vienas Alto pamatinių ramščių. Paskutiniai tarptautiniai įvykiai mums Amerikos lietuviams parodė, kad Alto veikimas yra reikalingas ir prasmingas. Vasario 16 d. minėjimo išvakarėse, kreipiamės į visus Susivienijimo narius su prašymu atitinkamai paminėti didžią Lietuvos nepriklausomybės dienos šventę, Vasario 16 d., ir siųsti dosnias aukas Amerikos Lietuvių Tarybai, kad šis mūsų veiksnys galėtų ir toliau sėkmingai vadovauti pavergtos tėvynės bylai amerikiečiuose. Prašome visų kuopų ir pavienių narių siųsti savo aukas šiuo adresu: Lithuanian American Council, Inc., 2606 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

Kai šiandien vedame žutbūtinę kovą už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, tai šiam darbui atlikti yra reikalingos didesnės mūsų jėgos ir didesnis lietuvių solidarumas. Į mūsų vargstančių brolių ir sesių Lietuvoje šauksmus galime atsilyti: taip, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje gyvuoja ir gyvuos. Suprantame Jūsų padėtį ir nenurimsime pakol Lietuva nenusikratys nuo Sovietų Rusijos jungio!

Povilas P. Dargis
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
Prezidentas

Argentinos Lietuvių Organizaciją ir Spaudos Tarybos delegacija, vadovaujama pirm. A. Mičiudo, dienraščiui Clarin minint 25 metų gyvavimo sukaktį, pasveikino ir įteikė to dienraščio direktoriui Guillermo Lousteau bronzinę lentelę, su įrašo nuo lietuvių organizacijų. Delegacija buvo nuoširdžiai priimta ir lietuviams padėkota už dovaną ir atminimą, pareiškiant, kad visad bus atviros dienraščio Clarin durys. Nuotraukos direktorius Guillermo Lousteau priima iš A. Mičiudo dovaną. Gilumoje stovi Pijus Gudelevičius ir Juozas Šiušis. Dešinėje: Lilija Mičiudienė, p. Siurvilienė, jos sūnus Siurvilas, ALOST sekr. Leonardas Sruoga ir P. Macaitytė.

Dienraščio Clarin nuotrauka

POLITRUKAI – PRAVOSLAVŲ ŠVENTIKAI

V. MINGĖLA

vietijoje jau pasikeitę ir, kad tikintieji esą "užmiršę" religinį persekiojimą, buvo suvaidinta "kapitalistiniams išsigimėliams" Kristaus religijos ir krikščionybės išjuokimo komedija.

Patriarchas Aleksijus patarė Stalinui, pravoslavų bažnyčios galvai, iki tol nepraktikuotą dalyką. Stalinas tuo patarimu susižavėjo ir pasiūlytą planą ėmė uoliai vykdyti. Stalino įsakymu buvo atleista iš kariuomenės tūkstančiai komsomolcų ir politrukų. Aišku, jie buvo aktyvūs ateistinių organizacijų nariai. Iš tų organizacijų kiekvienas gavo "gerą" rekomendaciją. Tikslas -- šiems politrukams, baigus specialius, kelių mėnesių, šventikų kursų, jie užėmė parodomose rusų cerkvėse šventikų - popų vietas. Tuose kursuose buvo mokoma bažnytinę giesmių, liturgijos, šiek tiek "dogmatikos", pravoslavų bažnyčios istorijos ir t.t.

Po 6 mėnesių kursų, šioji apgavikų gauja, užsiauginusi ilgus plaukus ir barzdas pradėjo parodinėse cerkvėse šeiminkauti ir "garbinti Dievą". Po metų, iš Vakarų buvo pakviesti vakariečių žurnalistai, politikai ir diplomatai. Tokie vakariečių žymūnai buvo vedžiojami į parodomąsias cerkves. Jos buvo pilnos žmonių. O tie bedieviškieji popai, kaip kokie artistai ar operų dainininkai, gražiais balsais giedojo ir "Dievą garbino". Vakariečių diplomatai, kariškiai, ir spaudos atstovai tame maskarade nieko įtartino nepastebėjo. Priešingai kai kurie dar ir šian dien naiviai tiki Stalino ir patriarcho Aleksijaus religingumu ir "tevišku gerumu" ir anuomet duotąją religinę laisvę žmonėms ir bažnyčioms-cerkvėms.

Po tokio maskarado vakariečių spauda ėmė teigiamai aprašinėti savo "gerosios" sąjungininkės Sovietų Rusijos sudemokratėjimą ir duotąją laisvę žmonėms. Esą Sovietų Rusijoje pasijuto atsirusėjimą ir palengvėjimą atnešę vėjeliai;

už suteiktą "laisvę" buvo dėkojama Stalinui ir patriarchui Aleksiejui.

Maskvos komunistinės propagandos vairuotojai -- rusai dar ir šiais laikais sau lygių, šioje srityje neranda ir, reikia jiems pripažinti ne tik laimėjimus technikos pažangos, ginklavimosi srityse, bet ypatingai propagandos srityje, jie parodo daug nepalyginamo klatingo ir melagingo gudrumo ir išmonės. Šnipinėjimo srityse jų bilijoninės iš-

laidos nemažėja, bet ne paprastai didėja.

Dar vienas pavyzdys. Neseniai Sovietų Rusijos pasiuntinys žurnalistas, redaguoją sovietų leidžiamą anglų k. žurnalą, skirtą Amerikai, savo pokalbiuose su vietiniais žurnalistais, valdžios pareigūnais - diplomatais, ėmė meluoti, kad rusų tauta šiandien paaugo iki 210 milijonų žmonių. Jie patys tuo suniekino savo "respublikų" suverenumą. Tas parodo, kad komunistų skelbtos "sovietinės respublikos" ir jų laisvės tikrovėje, tik pajuokos objektas. Visi žinome, kad jie rusina, skubiau siu tempu, lietuvių, latvių ir estų tautas. Geriausius sportininkus jie įjungia į sovietines komandas: krepšininkus, boksierius, bėgikus ir kitus. Ir visur jie įrašomi rusais. Maskvai nesunku savo vergus padaryti tuo, kuo jie nori. Mes žinome, kad Maskva ir 100 milijonų rusų neprišaičiuotų.

Kaip Maskva ir jos vadas Stalinas mokėjo paversti tūkstančius bedievių politrukų pravoslavų bažnyčios šventikais, taip pat jie gal sugebės užsieniečiams aptemdyti akis, kad jie nematyti, ir apkurtinti ausis, kad negirdėtų visų pavergtųjų tautų dangaus keršto šaukiančiųjų balsų. Bet tai jų igimtas melas.

ŠIS BEI TAS

Prieš pat Kalėdas buvo žydų šventė Hanukah. Ji primena Makabėjų pergale, kai jie atsikratė tironų jungo ir atgavo Jeruzalę 165 m. prieš Kr. Žydų tautai tai sena didelio džiaugsmo šventė. Šį kartą prisidėjo dar ypatingas džiaugsmas: 1970 m. lapkr. mėn. grįžo Jeruzalėn 67 šeimos iš Iberų pusiasalio (daugiausia Portugalijos) t.y. vad maranai, kurie buvo prievarta apkrikštyti ir tik slapiai per daugelį kartų išliko ištikimi savo tautai ir religijai nuo 15 a. (inkvizicijos laikų). Tai pasigėrėtina dvasios stiprybė ir valios ištvėrmė -- neišsigimti net per 5000 metų! Gretinai su dabartiniu mūsų laikų lengvabūdiškumu ir greitu tautybės išsižadėjimu -- tai nuostabus pavyzdys, ypatingai mums, kurie šiandien irgi esame panašiam pavojui. Tai akivaizdus faktas, kad ne būtina visi nautasnašiam pavojui. Tai akivaizdus faktas, kad ne būtina visi nautasnašiam pavojui. Tai akivaizdus faktas, kad ne būtina visi nautasnašiam pavojui.

Vienoje Hollywoodo mokykloje ketvirtos skyriaus mokiniai (jų ten buvo iš viso 30, maždaug visito pat amžiaus -- 9 metų) buvo mokytojos paprašyti, kad kiekvienas gražiai nupieštų savo tėvui sveikinimo kortelę Tėvo dienos proga. Daugelis vaikų ėmė verkti. Pasirodė, kad maža kas iš jų turėjo tėvą namuose -- buvo tėvai ištuokti arba šiaip išsiskyrę. Tai buvo skaudus paliudijimas, kad skyrybos, nors dabar jau įprastos ir įteisintos, gana žiauriai nuskrandžia vaikus.

Vis neišėina iš galvos Dirvoje buvęs labai turiningas ir įdomus J. Švobos straipsnis: 700 metų sukaktis Gediminaičių dinastijai! O mes vis ruošiamės savo asmeniškų jubiliejų begalės: amžiaus, vedybų, įkurtuvių, sutiktuvių ir kt. sukaktis. To pobūdžio baliai net tik suėda daug mūsų energijos ir pinigų bei laiko, bet dažnai net nuostelbia visuomeniškų renginių, t.y. pakenkia tautiniams reikalams. Čia galimi du pasiūlymai. Vienas -- prieš asmenišką šventės visuomet prijungti ką nors visuotinės, suteikiant sveikiam ir dvasinio peno, būtent, suruošti pokalbį (ar paskaitą) apie ką nors iš savo tautos istorijos, apie kokį asmenį arba įvykį. Taip būtų mūsų naminiai balukai bent kiek sukurtyti. Antras siūlymas: visą savo sveikį būrį sukviekti į kurį kultūrinį renginį ir ten susitikus pabendrauti pasivaišinti.

Pastarieji tragiški įvykiai, kai lietuvis bando pasprukti iš bolševikinės nelaisvės, rodo, kad mūsų veiksniai ir veikėjai turi dar pasitempti -- pajėgti skubiai ir protingu ryžtu bei gilia nuovoka pasitikti netikėtus įvykius. Ypač reikėtų įprasti niekada nevēluoti! Arba daryti gerai, t.y. laiku, arba visai nedaryti. Štai toks mažas, bet būdingas pavyzdėlis. JAV LB Centro valdyba paskelbė rimtą raštą -- rugsėjo mėn. pavadino Bendruomenės mėnesiu ir ragino visus itin pasidaruoti ta linkme. Vadinasi, visų veikla ar bent dėsnių per 30 dienų turi ties ta tema susitelkti. Spauda paskelbė, žinoma, vos tik gavusi tą raštą. Darbininkas, išėinęs 2 kartus savaitėje, taigi gana dažnai, tą LB raštą įdėjo rugsėjo 22 d., o skaitytojas, t.y. aš -- paštu gavau tikrai spalio 1 d. Tas kas beliko iš to užmojo naudoti? Ne tik be naudos, bet ir humorui kėsnis...

Didžiai prasidžiugome, kad mūsų svarbioji draugija LB šiaip taip ima susitupėti, nors teko ilgokai laukti -- nuo pat Tarybos rinkimų birželio mėn. Galop spaudoje skelbiami įvairūs organai su žymiomis pavardėmis, o ypač ilga eilė naudingų komisijų. Irgi greta šių sąrašų plaukia platūs straipsniai, gildėn LB laikis -- geras sąvaybės ir taisytnas ar papildytinas vietas. Betgi atrodo vis dar negana atsiremta į realybę, nes pvz. straipsnį dailiai užbaigiant pagedavimu, kad eiliniai nariai nuoširdžiai domėtys savo bendruomene (juk į ją dedame ateities viltis) ir ypač palaikytų glaudžius ryšius, deja -- prie tų komisijų asmenų pavardžių ilgos litanijos nepridedama jokių adresų... Išėitų, lyg ne konkretūs ir darbingi ryšiai laikiami, o tik -- pasigrožėti veikėjų pavardėmis.

Antibendruomeniškumo bendruomeninkų beiėškant (12)

Dr. A. Butkus

'KARALIAUS' VYTAUTO LOJALIOJE OPOZICIJOJE

Vytautas Vaitiekūnas, Drauge analizuodamas bendruomenines problemas "Bendruomenės Baruose" straipsnių serijoje pastebi, kad LB nuo pat išikūrimo JAV-se buvo patekusi į kai kurių senosios išeivijos veikėjų nemalonę. (Draugas 1971.1.7). Gi nuo 1967 m. teigia V.V., JAV LB organizacijos laivas atsidūrė dar pavojingesnėse rėvos (sriaunumose) -- pačios LB organizacijos veikėjų savitarpio kovos "dėl valdžios" verpetuose. Tad V. Vaitiekūnas ir tvirtina, kad "galimybė opozicijai laimėti naujos Tarybos rinkimus (1970) buvo labai miglota. Tai, matyt apsprendė ir opozicijos taktiką -- naujos (VI) Tarybos rinkimus boikotuoti."

Pagal V. Vaitiekūno teigimą išeitų kad dabartinė Taryba suside-

da vien iš "pozicijos" narių. Su tuo, deja, negalime sutikti, nes Tarybos sesijoje Philadelphiaje pasiskelbė esą "Karaliaus" Vytauto lojalioje opozicijoje. Tiesa, neaiškumui išvengti prašome žodį karalius nesutabinti su garbinga istorine asmenybe. Jį pasirinkome tik dėl to, kad jis akivaizdžiai išreiškia beatodairinį "valdžios siekimą" kai kurių bendruomenės veikėjų -- Tarybos narių bei jų "dvasinių patarėjų", aktyviai veikiančių šalia tarybos ir ją įtaigojančių išlaikyti "valdžią" savo rankose bet kokia kaina...

Tiesa, V. Vaitiekūnas minėtame Draugo straipsnyje buvusios tarybos "opoziciją" pavadino "obstrukcine". Svaidytis kaltinimais paliksime advokatams bei prokurorams. Mes šioje

taryboje pasisakėme esą konstruktyvioje opozicijoje ir savo elgesį paliksime ateičiai apspręsti iš mūsų veiksmų. Pareikšti kitokią nuomonę jaučiame pareigą dėl to, kad, mūsų manymu, LB "valdančiųjų" tarpe vis dažniau atsiranda antibendruomeniškumo pasireiškimų. Juos ir bandome analizuoti dabartinėje straipsnių serijoje Dirvoje.

Apie esminius struktūrinius pakeitimus Lietuvių Bendruomenėje esame jau kalbėję LB susirinkimuose ir spaudoje. Pateikdami tam konkrečių pasiūlymų. Draugo 1971.1.20 d. numeryje Vytautas Vaitiekūnas kalba apie receptus ir projektus ir sumini keletą bendruomenininkų, spaudoje rašiusių apie LB santvarkos pakeitimo reikalingumą. Neįsigilinome kiek tiksliai V.V. perteikė kitų bendruomenininkų mintis. A. Butkui jis prikiša "lyg ir prieštaravimą pačiam sau", tvirtindamas, kad pastarasis vienaip rašė Drauge 1970.2.12 ir kitaip rašė Dirvoje 1970.7.18. Su tuo V. Vaitiekūno teigimu sutikti, negalime, nes tariami prieštaravimai atsirado tik dėl sekančių galimybių: 1. V. Vaitiekūnas neįsigilino mūsų straipsnių pagrindinę mintį; 2. nesąmoningai sugretino atskiras sąvokas iš skirtingai pareikštų minčių; 3. tai padarė sąmoningai, ieškodamas argumentų saviems išvedžiojimams paremti.

Iš savo pusės šiuo metu tenorime pridėti, kad vienam iš V.V. minėtų straipsnių kalbėjome apie Lietuvių Bendruomenę, kokia ji turėtų būti, atseit, kokią ją iš-

vaizdavo jos kūrėjai, surašydami Lietuvių Chartą prieš 20 metų. Gi antrame iš tų straipsnių trumpai suminėjome kokia ji šiandien JAV-se yra. Vien tik dėl to, jog esame įsitikinę kad yra didelė spraga tarp "teoretinės" Lietuvių Bendruomenės JAV-se ir tarp tos į kur ją šiandien veda jos "valdžią" paėmusieji "draugai-suokalininkai", nutarėme viešai pareikšti, jog esame pastarųjų lojalioje opozicijoje ir ateityje ruošiamės konstruktyvia kritika atkreipti JAV lietuvių dėmesį į antibendruomeniškumo pasireiškimus "bendruomenininkų" tarpe. Tuo, tikimės paveikti ir draugus-suokalininkus, kad ir pastarieji nežiūrėtų į LB kaip į nuosavą akcijų bendrovę -- neatsižvelgiant ar jie 116 ar 1200 akcijų (balsų) joje yra kiekvienas įsigijęs. Lietuvių Bendruomenę tegalima tik sugriauti, bet ne užvaldyti... Netolimoje ateityje ruošiamės pateikti konkrečių pasiūlymų lietuvių bendruomeninei struktūrai JAV-se sustiprinti.

DR. ELONOS
VAIŠNIENĖS
PRANAŠYSTĖS

1970 metų spalio mėn. Akiračių numeryje dr. Elona Vaišniene aprašo JAV Lietuvių Bendruomenės šeštosios tarybos suvažiavimą Clevelande. Aprašydama tarybos narių pasisakymus dėl prezidento funkcijų bei susidariusių pailiavų jį renkant, E.V. Akiračių skaitytojus nurodina sekančiomis pranašytėms: "Sprendžiant iš pirmininkavimo sesijos metu Kamantas turėtų būti geras prezidento pirmininkas. Ne jo būdu varyti diskusijas žaibo greičiu prie "siūlau šias diskusijas užbaigti" ir žybt! -- pritariu!" lėtesniems Tarybos na-

J. GRAUDA

Apie chuliganus

Dabar plačiai kalbama apie chuliganizmą.

Plačiausiai, aišku, kalba ta spauda, kuri prisima reklamuoti gyvenimo sudrausminimą, unilateralinį požiūrį į žmogų ir jo reiškimąsi viešumoje. Apie chuliganizmą rašo spauda, kuriai rūpi kieta tvarka ir susiklausymas. Todėl, aišku, Vilnis kalba apie chuliganizmą Lenkijoje.

Chuliganai, prisidengę kainų kėlimu duonai ir mėsai, ir ėmė deginti kompartijos būstines, mušti įtariamus savo tarpe šnipus, deginti raudonas vėliavas... Pradėjo chuliganauti viename mieste, chuliganai išprovokavo chuliganus kituose miestuose. Mažai betruko, kad visi lenkai pavirstę chuliganais. Kas tada sutramdytų chuliganiską Lenkiją? Turėtų tada kartotis istorija. Raudonoji Armija tramdė chuliganus Vengrijoje, paskui tramdė chuliganus Čekoslovakijoje. Ačiū Leninui, taria Vilnis, kad yra dar tvarkos ir ramybės atramos veiksnys -- Raudonoji Armija ir jos tankai.

Niekas nesako, kad ir pas mus ramu. Esant imperialistinei spaudai, tenka matyti kaip civilių teisinių gynėjai degina universitetų pastatus, svaidsosi bombomis, plėšia bankus laisvės kovų fondams papildyti, vagia žmones įkaitais, nuvaro lėktuvus į Kubą, organizuoja sukilimus... Bet esant imperialistinei spaudai, tai jau natūralus ir teigiamas dalykas.

Tik... staiga... pamatė Vilnis, kad niekas kitas, bet lietuviai degina gatvėse raudonias vėliavas. Amerikonai fotografuoja vaizdus ir platina po visą svetą. Raudonoji vėliava liepsnoja kaip paprastas skuduras.

Nusitvėrė Bimba už plunksnaočio ir parašė rašinį apie naują chuliganizmą, iš Lenkijos, Vengrijos ir Čekoslovakijos persimetusi imperialistinę Amerikon: ir čia degina raudonias vėliavas.

O gandai ateina, kad nemažai tų vėliavų ir Lietuvoje degina.

Chuliganėja pasaulis, ir gerai kad yra dar tvarkos veiksnys Raudonoji Armija ir jos tankai.

riams gerai dar nė nepėjus susigaudyti, kas ir kur dedasi. Iš kitos pusės, nors ir nedrausmiai, bet nekantriems kolegoms kurstant, Kamantas neleidžia išsiruoti perilgom gražbylostėm.

Atrodo, vienus pristabdyd, kitus pavarys, ir riedės sau darbas sparčia žingine".

Antroji šios tarybos sesija Philadelphiaje parodė, kad:

1. Diskusijas pirmininkas varė "žybt" būdu. Atsikvėpė ir laikinai toną pakeitė tik vie-

no balso pritrūkės...

2. Drašos Kamantui užteko. Jos ypatingai užteko draugų-suokalininkų iš anksto sutartiems "nutarimams" prastumti.

3. Pritarame dr. Elnai, kad Kamantas vienas stūmė, kitus (jam priešingai kalbėjusius) pristabdė ir tokiu būdu darbas tikrai sparčia žingine riedėjo. Buvo įvykdyta 105% "suokalininkų-draugų" užsibrėžtų planų. Galima saukti buvo įgyvendintas nelyginant "penkmečio" planas.

SOVIETINIS ŠPIONAŽAS (1)

ŽUDYK IR NEKLAUSK

Daug kas buvo nustebintas, kai 1954 metais Sovietų žvalgybos kapitonas Nikolajus Chochlovas, atvykęs į Vokietiją nužudyti rusų rezistencijos vadą Okolovičių, pasiprašė Frankfurte amerikiečių politinės globos, nes sąžinė jam neleido įvykdyti žmogžudystės, kurią buvo įsakę jo viršininkai Maskvoje.

Prieš keletą metų vokiečių leidykla Stuttgarte išleido Chochlovo atsiminimus "Reicht auf Gewissen", kurioj jis atidenigia sovietų žvalgybos užkulisius ir savo "karjerą".

1943 m. rugpiūčio 28 d. vokiečių intendantūros sunkvežimis grįžo iš rytų fronto į savo bazę Minske. Diena buvo graži ir didelis karštis, atrodė, buvo užmigdęs visą apylinkę. Nesimatė jokio lėktuvo. Fronto linija buvo toli rytuose. Kelias, kuriuo riedėjo sunkvežimis, buvo smėlėtas ir kėlė dulkių debesį.

-- Ar mes greit būsime vietoje? -- paklausė šoferis šalia sėdėjusio puskarininkio

-- Už gero pusvalandžio, -- atsakė pastarasis. Ir staiga jis pasilenkė pirmyn, kad geriau galėtų išžiūrėti kelią. -- Žiūrėk, ten šalikely stovi du tipai, kurie ženklais rodo, kad sustotumėme. Kas tai?

Šoferis primerkė akis, kad geriau galėtų išžiūrėti.

-- Man atrodo, kad tai du karininkai iš žandarmerijos.

Jis sulėtino ir sustojo. Puskarininkis išsoko iš sunkvežimio ir prisistatė karininkams.

-- Jūs vykstate į Minską? -- paklausė vienas karininkų trumpai. Ir gavęs patvirtinimą pridėjo:

-- Gerai. Mes vykstate kartu. Jūs sustosite, kai mes pasakysime.

Abu karininkai vokiečių žandarų uniformose buvo apsidengę dulkių sluoksniu. Sunkvežimis pajudėjo tolyn. Puskarininkis pagalvojo, kad laimė, jog jie šį kartą tvarkoje, nes tie karininkai greičiausiai priklauso Minsko gubernatoriaus saugumo tarnybai.

Minskas tuo metu buvo vokiečių okupacinės kariuomenės administracijos centru, iš kur buvo valdoma visa Bielorussija. Sunkvežimis pravažiavo tuščius priemiesčius ir karininkams davus ženklą, sustojo prie beveik vienintelio sveiko pastato mieste, didelių rūmų, kuriuose buvo generalgubernatoriaus istaigos. Abu karininkai išlipo iš sunkvežimio ir skubiai atsakydami į kareivių sveikinimus, kuriuos pakaly sutiko, perėjo aikštę, bet vietoj įėjimo į rūmus, staiga pasuko į mažą gatvelę ir pasibeldė į vieną nedidelį namelį.

Jauna moteriškė, juos įleidusi, užsklendė duris ir paklausė.

-- Ar viskas gerai pavyko, drauge Chochlovai?

-- Puikiai. Mes nesukėlėme jokio įtarimo. Ar galime čia drąsiai kalbėti netrukdomi?

-- Taip, -- atsakė moteris. -- Atsisėskite kaip patogiau, o aš tuo tarpu paruošiu kavą ir jums papasakosiu, ką sužinojau apie generalgubernatorių Kube, jo įpročius ir aplinką. Be to, aš jums turiu paruošusi civilius rūbus.

Visi trys susėdo aplink stalą ir iki vidurnakčio pusbalsiu diskutavo, surūkydami nemažai cigarečių.

Tie du karininkai vokiečių žandarų uniformose tikrumoje buvo du sovietų špionožo agentai, leitenantas Chochlovas ir jaun. leitenantas Kleinjung. Juodu prieš keletą dienų buvo iš sovietų lėktuvo nuparašiuoti užfronėje ir Maskvos įsakymu buvo globjami partizanai, kurie slapstėsi Bielorussijos miškuose.

Chochlovo ir jo draugo misija buvo paprasta

bet sunkiai įvykdoma: reikėjo likviduoti generalgubernatorių Kube, vadinamą Bielorussijos budelį, visagalintį valdovą. Maskva tikėjosi tuo atsiekti du moralinius efektus: išgąsdinant vokiečius ir padrausinant rusus.

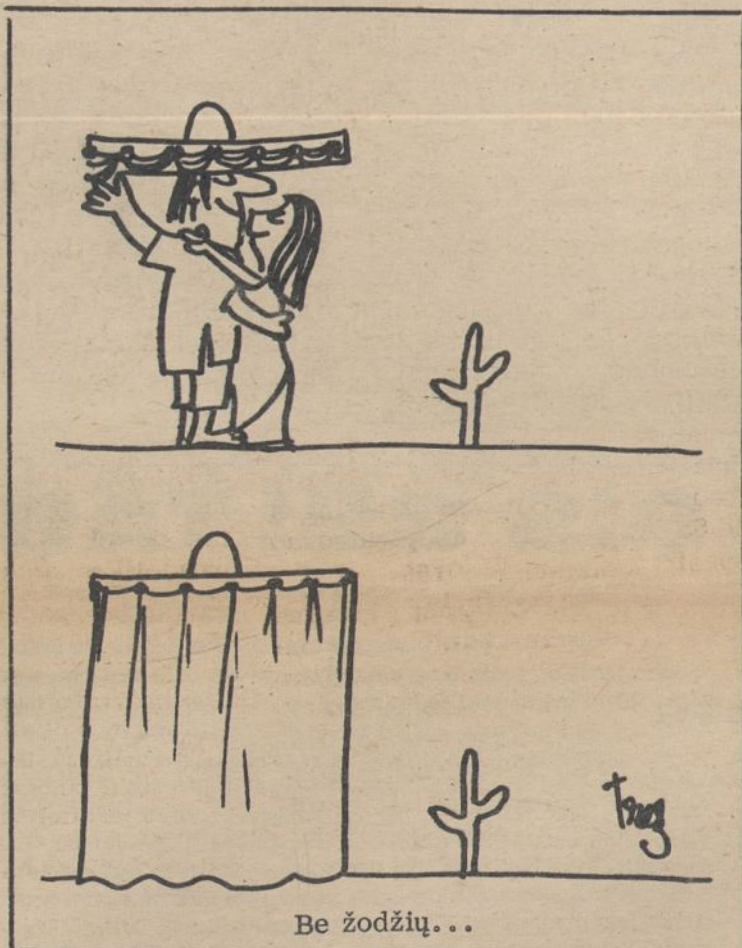
Ši misija buvo paruošta seniai ir smulkmeniškai, kas parodo sovietų žvalgybos apdairumą. Chochlovas, dėl savo sugebėjimų lengvai išmokti svetimą kalbą, buvo parinktas to uždavinio įvykdymui. Jis išmoko ne tik gerai vokiškai be jokio akcento kalbėti, bet keletą mėnesių buvo treniruojamas, kad išmokytų visas vokiečių karininko manieras iki smulkmenų. Jis net keliom savaitėm buvo užsidaręs į belaisvių stovyklą su vokiečių karininkais, kad išitikinti, ar gerai apsiprato su savo vaidmeniu. Jo pagalbininkas Kleinjung irgi atliko panašų pratimą.

Per tą laiką špionožo centrėlė Maskvoje paruošė jiems visus reikalingus dokumentus, ryšio kodus ir pagamino nedidelę "pragaro mašiną", be to, išsiuntinėjo instrukcijas partizanų vadams, kaip Chochlovą su pagalbininku priimti ir talkinti.

Iki tam laikui viskas sekėsi gerai. Vos tik nusileidus, Chochlovas ir jo pagalbininkas buvo partizanų nuvesti iki Minsko ir susisiekti su jauna moterimi, priklausančia partizanams, kuri gyveno netoli generalgubernatoriaus Kube rezidencijos. Ji pažinojo tarp rūmų patarnautojų kambarinę Galiną Mazanik, kuri dieną dirbdavo rūmuose, o naktį grįždavo į savo butą mieste. Tai buvo rusė, kurios vyras buvo mobilizuotas raudonoje armijoje. Niekas nežinojo jos sentimentų, ir be tarybos rūmuose, ji su niekuo nesusitikdavo. Jos laikysena rodė, kad ji nori pasilikti neutrali ir nenori sukompromituoti patogios situacijos, kurią dabar turi pas vokiečius rūmuose, nes kitaip būtų pasmerkta skurdai, kaip ir kiti jos tautiečiai.

Ar galima buvo ja pasinaudoti? Chochlovas ilgai apie tai galvojo ir nutarė susisiekti. Iš Maskvos jis gavo smulkias informacijas apie jos vyrą ir galėjo dėtis jo intymiu draugu, kuriam pavesta perduoti naujienas. Vieną vakarą, kai ji grįžo iš darbo namo, jis ją užkalbino.

(Bus daugiau)

Be žodžių...

KŪRYBA IR MOKSLAS

TĖVAI BIJOJO VAIKŲ

Praeitų metų gale knygų rinkoje pasirodė Liudo Dovydeno dviejų dalių atsiminimai iš pirmosios bolševikų okupacijos Lietuvoje, pavadinti "Mes valdysim pasaulį". Kiek leidinio turinys atitinka to laikotarpio Lietuvos gyvenimo tikrovei, kitaip sakant, ar tikrai autorius tą vidutinę naują Lietuvos "šeimininkų" santvarką taip gerai pažino, kaip artitų įvykių įsiai stovėjo, galime įsitikinti net ir iš to trumpo straipsnelio:

"Visuomet domėjėsis rusų literatūra, L. Dovydenas pradeda domėtis rusų santvarka nuo 1938 metų. Sovietų pasiuntinys Pozdniakov ir jo sekretorius Molochov dažnai kviečia L.D. į paskaitas ir parodas tai į atstovybę, tai į Sovietų - Lietuvių Draugijos namą. Sovietų atstovybė pristato jam rusų politinę ir grožinę literatūrą tiesiai į namus Baranauskų gatvės. L. D. dažnai kviečiamas į Sovietų atstovybės ruošiamus balius lietuviams intelektualams. (III psl.)

Kaip žinome, per anuos literatūrinius balius į Sovietų spąstus buvo patekęs ne vien šių užrašų autorius, bet ir daugiau mūsų garbingų lietuvių intelektualų. Tai gi, autorius pažino jau tada rusų literatūrą, bet deja, dar nepažino jų politikos ir giliai į ją įklimo nerasdamas kelio atgal, kol pats likimas išgelbėjo ir suteikė progą nors labai pavėluotai už fiksuoti lietuvių tautos istorijos vieno metų tragediją, atskleisti okupanto paslaptis planus,

EMILJA ČEKIENĖ

kurių eilinis lietuvis daug nežinojo ir net neminėjo, netikėjo, kad į jo protėvių žemę atkeliavo žodžiais neįmanoma apibūdinti niekšybė. Įžangoje autorius rašo:

"Per 40 metų Sovietų Rusija išugdė naują žmogų - žvėrį, verdantį pykčiu ir kerštu visam kam, ka ne su juo. Bet kokios vertybės, idėjos, darbai turi būti pasverti ir įvykdyti pasaulyje tik tie, kuriuos naujasis sovietinis produktas - bolševikas: teisėjas, prokuroras ir egzekutorius patvirtina. O mums tepalikta tik vie na privilegija -- pasiduoti. Išmintis, garbė, pažanga, laisvė, talka, iki rodos, nepasiekiamų žvaigždžių... viskas turi priklausyti bolševikams... Aš buvau sovietiniam "rojuje" ir pergyvenau jų visą sistemą, kurią čia bandau atpasakoti. Kaip buvęs Aukščiausios Tarybos Prezidiumo viceprezidentas, aš turėjau, sakyčiau, geriausią ložę vykstančioje dramoje sovietinamoje Lietuvoje. Todėl nuoširdžiai galvoju, kad šioje knygoje surašyti faktai išpės ateinančias kartas nedaryti tų pačių klaidų, pagelbėti jiems susidomėti politika. Tik tada jie supras raudonosios smėklos pavojų ir išvengs mirties." XIX psl.

Kaip tiksliai matome rašytojo Jurgio Gliaudos "Agonijoje" atvaizduotas Lietuvos valstybės žlugimo valandas, lietuvių vyriausybės nuotaikas, taip L. Dovydeno šiuose atsiminimuose randame vaizdžiai atpasakotą tolimes-

nį Lietuvos likimą bolševikams galutinai okupavus mūsų tėvynę vieno metų valdymo laikotarpyje. Kurie dar prisimename, tie atpažįstame tikrąjį Lietuvos pavergėjo veidą ir autoriaus aprašomus įvykius galime drąsiai patvirtinti, pav., tokia trumpa krašto charakteristika:

"Visas kraštas, pavieniai, šeimos, ir organizacijos virto giliausio šnipinėjimo ir išdavimo stovykla. Tėvai bijojo vaikų, vaikai tėvų. Mešlas nuo pradžios iki galo, tiesimas tiltų kitų laivams. Ir telefono vienos dūzgės išdavimo gaidas, lietus, giedra, šunų lojimas, kūdikio verkimas -- viskas pasidarė netikra. Teatrai, vaikų darželiai, mokyklos, vie nuolynai, ligoninės, mėlės prispazdinimai, vestuvės, krikštynos, bažnyčia, prisiskendė išdavimo, šnipinėjimo baimės. Kaip purvinai šlapias au deklas nusileido ant visų širdžių ir galvų". (63)

Mes vyresnieji patys tai gerai prisimenam, bet jaunajai kartai yra labai pravartu su Lietuvos okupanto tikruoju veidu laiku susipažinti. Ypač naudinga tiems, kurie mano, jog bolševikai pasikeitė, kaip ir daugelis amerikiečių, kurių bu kumu stebisi ir autorius:

"Šioje šalyje nedavtinamas komunistų pavojus viduje. Kelios dešimt tūkstančių kompartiečių Lincolno žemėje liudija ne vien tik nepasisekimą melo ir pykčio evangelijos, bet ir sunkiai spėjamą didelį pavojų. Po visokiais šūkiais pasislėpę politikai,

kolumnistai, komentatoriai, liberalai ir "pažangieji", turtuoliai ir kultūrininkai, pardavę savo dūšią ir principus už aukšą, stengiasi visomis išgalėmis tarnauti totalitarinei pasaulio pavergimo misijai. Yra šioje žemėje protų, širdžių, kurie nesuprasdami, stengiasi būti originaliais." (XVI)

Kad okupanto veidas aprašomas toje knygoje tebėra tas pats, kaip ir anais laikais, patvirtina praeitų metų revoliucijos šventės proga naujai pakartoti, bet visiškai tie patys šūkiai, kurie buvo skelbiami ir prieš 30 metų okupavus Lietuvą: "Su Marksizmo - Leninizmo vėliava, Komunistų partijos vadovaujami -- pirmyn Lenino keliu į komunizmo pergalę", toliau prirašyta 57 dar iš 1940 metų mums girdėti skelbiantieji mėlą ir apgaule šūkiai. (Tiesa, nr. 8424).

Toliau autorius rašo: "Aš rašau apie įvykius, kurie sudrebino mūsų pavergtą gintaro kraštą. O nuožmus Sovietų despotiškas teroras, nieko nežabojamas nuo 1944 metų, bando sunaikinti bet kokią laisvės troškimą ne tik pavergtoji Lietuva, bet ir mūsų išeivijoje. Suktais metodais, papirkinėjimu ir bendradarbiavimo šūkiais bando aiškinti mums, kad Sovietai jau kitokie, pasikeitę."

(Bus daugiau)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

DU BROLIUKAI

A. KAIRYS KALBA VAIKAMS

JURGIS GLIAUDA

Metų pabaigoje knygų lentynosna ižengė Anatolijaus Kairio vaidinimas vaikams Du broliukai.

Tai trijų veiksmų pasaka, kurią išleido Amerikos lietuvių vaiko ugdymo draugija. Veikalas išleistas gražiai, knyga puikiai ir gausiai iliustruota dailininko Juozo Kiburo piešiniais (viršelis, iliustracijos ir užsklandos). Taip pat, aprašomoje dalyje yra Lietuvių Foto Archyvo, V. Noreikos, Z. Degučio, M. Nagio ir J. Slaboko nuotraukos. Tos nuotraukos, daugumoje, vaizduoja veikalo premjeros vaizdus. Dailininko Juozo Kiburo piešiniai pasakiškai - realūs ir estetiški. Dėl to visos knygos apipavidalinimo leidinys yra puiki dovana bet kuriai progai, kaip savo vaikams, lygiai mokyklose, bet kurių atžymėjimų proga.

Veikalo statytojams yra paranku, kad, esant veikale muzikinei scenai, pridėta muziko Bertulio gaidos, maršas i mišką. Mirės kompozitorius Juozas Bertulis buvo entuziastingas ALVUDO vaikų teatro muzikinis vadovas.

-- Nuo pat gimimo drausminkime tinkamai vaikus savo pavyzdžiu, -- sako leidėjas užbaigos žodyje. -- Artimą kaip save gerbti ir mylėti pajėgia tik tas mažasis-jaunasis, kurio tėvai, ypač motina ar močiutė-tėvelis, nuo pat jo gimimo per mažiausią pirmuosius trejus metus savo pavyzdžiu jam tie-

sia žmoniškumo pavyzdžius.

Toliau, leidėjas pažymi, kad neigiamybės tramdant ir kūrybiškumą skatinant, teįmanoma auginti pilnavertį žmogų.

Šitą pedagoginį teigimą autorius padėjo Du broliukai pamatu. Tai yra dinamiškas vaikų galvosenai ir veiksmui veikalas, kur nedaug pagrindinių veikėjų, visad užteks antraeilį aktorį, ir nestokos iškvepiamo ir savopriemonėmis atkurti scenoje Lietuvos vietovaizdį. Veikalas skirtas vaikams iki 12 metų amžiaus. Scenoje skamba lengvai ir grakščiai eiliuotas tekstas. Muzika, šokiai, daina -- viskas tai scenos statytojo ribose, viskas lengvai ir parankiai atsiekiama. Tenka laukti, kad jau ir dabar Du broliukai, užangažuoti daug kur savo scenoms, ilgai ir sėkmingai džiugins mažuosius aktorius, skatins juos kurybingai ižengti scenon, ir gal būtų likti joje.

Kaip ir tenka laukti, veikalas nėra parašytas dėl intrigos, dėl situacijų kaitos. Du broliukai išsiskleidžia spalvinga, patriotikos atsta panorama, kur puikiai įvesti mažieji aktoriai, kada jų pasaulin įeina jų interesai. Čia neklauzados, čia kūrybingasis vaikas, čia konfliktas ir čia jo išsprendimas. Būtinai vaikiškam spektakliui didaktinis elementas surištas su logišku sprendimu. Negali būti kitaip, kaip logiškai su-

(Nukelta į 6 psl.)

PASKUTINIS LIAUDIES SEIMO POSĖDIS

LIUDAS DOVYDĖNAS

Ištrauka iš knygos "Mes valdysim pasaulį"

Šilta, kiek tvanki 1941 m. balandžio mėnesio diena. Gležni Duonelaičio gatvės liepų pumpurai žvilga variu, o tarp jų svečiuojasi skambių musių poros. Tyli diena, todėl ir musių dūzgimas, it nematomos stygos, skamba tarp šakų.

Gyvenimas veržiasi ir iš sienos plyšio.

Prie buv. Teisingumo ministerijos rūmų kolonų miega ilgos plačios raudonos vėliavos; dabar jos ženklina Liaudies Seimo -- Aukščiausios Tarybos trečios sesijos eigą. Aplink rūmus, prie didžiųjų rusų kolonų, stovi būrys milicininkų - enkavedistų. Po kolonada jie tokie menkučiai, bet budrūs, kaip aviganiai šunys. Jie rūpestingai tikrina į rūmus einančiųjų dokumentus, nors be atstovų, mažai kas eina į tuos tylus rūmus, nes visas kraštas žino, kad tai tik vaidyba, perskaitymas Maskvoje parašytų, o Kaune išverstų ir perrašytų raštų. Tiksliai, švariai išverstų, nepraleidžiant nė kabliuko.

Rūmų vestibulyje, po dešinės, ant ilgų, raudonomis vėliavomis ir tarybinėmis emblemomis išpuostų stalų atstovams parduoda bloknotus, rašomąsias plunksnas, dovanoja Stalino raštus, konstituciją ir pieštukus su auksiniu įrašu: "Šv. Kazimiero Draugija", "Spaudos Fondas". Tai dar iš smetoninių laikų, jau likviduotų leidyklų gaminiai.

Atstovas Domas Ročys, piktai vartydamas pieštuką, taria: "Ką čia klerikališkai šventą Kazimierą ant pieštuko?!" "Nenori -- neimk", kažinkas iš būrio atstovų atsako.

Aprūpinti knygomis, rašymo priemonėmis, papirosais, atstovai susirenka į salę. Kažin kaip tingiai, patylomis šneka. Vengdami viens kito akių.

Jaučia, kaip koku statistų vietoje garkoti salėje, klausant seniai visiems žinomų -- biudžeto, buvusio režimo koliojimų.

Nesulaukiam pirmininko Balio Baranausko. Pagaliau ir jis atvažiuoja, sušilęs, uždusęs. Paleckis, Gedvila, Cvirka nerimauja prezidiumo kambaryje, nes pavėluota geras pusvalandis. Baranauskas teisinai, nes, velniai žino kaip, tarp daugybės bylų dingę dienotvarkė -- užrašai, t.y., iš Maskvos prišūstas visų posėdžių scenarijus.

Keletą dienų prieš sesiją Aukščiausios Tarybos prezidiumo sekretorius Pupeikis davė man išversti į lietuvių kalbą visą tą veikalą. Vertimas ten menkas, bet didelė brošiūra, nes viskas surašyta, pvz.: "Aukščiausios Tarybos pirmininkas: Draugai ir draugės, atstovai, skelbiu Trečiąją Aukščiausios Tarybos sesiją atidarytą. Yra pasiūlyta tokia dienotvarkė..."

Perskaičius dienotvarkę, pirmininkui nereikia galvą sukti, nes skaito toliau:

"Kas už šią dienotvarkę, prašau pakelti rankas".

Žinoma, visi rankas pakelia, todėl pirmininkas iš ant stalo gulinio scenarijaus skaito toliau: "Kas susilaukė? Nėra. Kas prieš? Nėra. Dienotvarkę skaitau priimtą".

Toliau pirmininkas skaito gražiai stambiu mašinėlės šriftu parašytą tekstą:

"Dabar seka pirmas dienotvarkės punktas: "Religinio kulto draugijų, ištaių turto sunaudojimas. Žodį gauna atstovas draugas Žebenka".

Draugas ir atstovas Žebenka jau seniai nešiojasi portfelyje raštą, kurį keletą kartų pavėrė namuose, kad sklandžiau perskaitytų, nes jo tarrena aiški, -- kiek greblas, o tokie visada nori būti gerais oratoriais.

Po draugo Žebenkos pranešimo, pirmininkas iš scenarijaus skaito: "Tuo pačiu klausimu žodį gauna atstovas Petrauskas".

Petrauskas, žinoma, skaito iš mašinėlės parašyto rašto, kurio po vieną egzempliorių yra Aukšč.

Tarybos prezidiume ir vyriausioj būstinėje -- pas Pozdniakovą.

Kaip sunaudos religinių draugijų turtą, atstovams visai nerūpi ir negali rūpėti, nes Maskva ir partija tuo jau pasirūpino. Ir atstovai ima nuobodžiai, nes apie tokį menką daiktą kalba keletas atstovų. Skaito ilgą, grėsmingai parašytas kalbas, dažnai suklupdami, nes daugeliui atstovų ir mašinėlė parašytas tekstas sunkiai įkandamas. Bet reikia vargti, nes tie straipsniai jau kelios dienos guli redakcijų stalčiuose ir mašinos jau sukasi, spausdinamos visokeriopos propagandos reikalams parengtas kalbas -- straipsnius.

Kai atstovas Grigalavičius visai stengiasi slebizuodamas: "Tie, kurie siurbė mūsų prakrautą ir mus mulkino už mūsų pačių pinigų, dabar tegu nesitiki liaudies paasigailėjimo", atstovas Liudas Gira, valdinis lyrikas, užsnūsta prie atstovės, operos solistės Staškevičiūtės ridikiulio, o Staškevičiūtė glaudžiasi prie L. Giros barzdos, neįstengdama nugalėti miego. Gale salės sėdės atstovas Žybertas miega be pertraukos, laikraštį nosimi pasibrukęs. Gira su Staškevičiūte kartais pabunda ir viens į kitą susižvalgę nusišypso, it atsiprašydami už nekaltą išdaigėlę... Paleckienė ir Bieliauskas miega atviromis akimis. Bieliauskas, jaunas atstovas, politruko uniforma, stengiasi neužmigti, bet greta mieganti prezidiumo pirmininko žmona -- Paleckienė sankcionavo jo miegą, taip abu dangso akis stulpu pastatę, kaip nukryžiuoti, retkarčiais tik mirktelėdami, gaudant atskirus žodžius, kad nepavėluotų ploti. Žinoma, jiems ramu miegot, nes jie kalbų tekstų negavo, todėl ir kalbėti nieks nelieps, o pats, savaime aišku, joks atstovas negali išimanyti ką nors tarti.

Aš sėdėdamas prezidiume greta pirmininko uoliai sekančio scenarijų, duodu niekieno neįspirotoją įsakymą: pirštu pasikvietęs vyriausią kurjerį, įsakau pripilti grafiną vandens.

(Bus daugiau)

ŠALFASS metinio suvažiavimo įvykusio Detroito, dalyviai. Prie stalo sėdi iš kairės: K. Jurgutis, J. Kavaliūnas, J. Gaila, S. Barzdukas, A. Rinkūnas, J. Gustainis ir kt.

ŠVIESA ŠEŠĖLIO VIDURYJE

Du žmonės, kalbėdamiesi; ėjo keliu. Jie kalbėjo, kas yra matoma, kas neseniai įvyko. Jų kalbą sudarė: kūrėjo nepasisekimai, prieštarau-

DU BROLIUKAI...

(Atkelta iš 5 psl.)

rąsta išeitis iš painiavos -- ir čia suslėpta didaktinė pasakos išdava.

Čia tenka paminėti, kad ALVUDO vaikų teatras dirba didelį darbą. Vadovaujamas aktoriaus Alfo Brinkos, talkinamas daugelio to darbo entuziastų, A. Kairio eiliuotąjį vaikų veikalą, stato jau penktąją savo premjerą. Tuo teatras užėmė reikalingiausią ir nepakeičiamą jauniaučių atžalų įtraukimą į lietuvišką darbą per lietuvišką sceną.

Teatras įvertindamas veikalo Du broliukai nepaprastą pasisekimą nutarė veikalą išleisti atskira knyga. Jis išleido veikalą gražiai, patraukliai, puošniai, su jautria finalo dedikacija: priimkite šią ALVUDO vaikų teatro dovaną mūsų mažiesiems gimtosios kalbos mylėtojams plačiame pasaulyje.

jās jų mokytojo Jėzaus kalboms įvykis -- jų mokytojo baisi mirtis; žmonių tarpe sąjūdis, kurį sukėlė jų mokytojas, sąjūdis, neatsiekęs tikslo. Jų kalboje vilčiai nebuvo vietos. Jie keliavo liūdesio šešėlyje.

Jiems besikalbant, priartėjo prie jų trečias keliauninkas, kuris įsijungė į jų pašnekesį. Medžiagiška diena baigėsi. Jos pabaigoje trys keliauninkai atsisėdė prie vakarienės stalo. Kad du atpažintų šį trečiąjį kuris ištikrųjų buvo jų mokytojas, tretysis patvirtinti savąjį tikrąjį buvimą jų tarpe, kreipiasi į judviejų raštus, kurie pavadinti Šv. Raštu.

-- Įstatymai, pranašai ir psalmės pasakė apie įvykius. Jis atsikėlė pagal Raštus -- sakė tretysis.

Baigėsi diena, bet dvie juose iškilo šviesa neaiškumų šešėlio viduryje. Jėzus, po mirties, dviems saviems mokiniams pasirodė gyvas. Taip rašo evangelistas Lukas 24 (5-22).

Tai buvo paslaptis. Toji paslaptis susidėjo: iš tų dienų įvykių jausmo, išgyvenimo; iš praeties apšvietimo Raš-

tuose; iš paties Atsikėlusio iš mirties Jėzaus paliudijimų.

Tarpe trijų susikūrė ryšys, paslaptingas, švelnus draugiškumas. Bet, trečiajam pasiūlymus, paliko dviems tikatiminimais, kuriuos reikia tik atminti; pasakojimai -- tik pasakoti, nebuvimą -- pakęsti; paliudijimą -- patikėti.

Vasario 16. Lietuviai kalbasi apie Lietuvos kūrėjus, apie lietuvių tautos buvusias viltis, apie tautos nepasisekimus, apie lietuvių tautos nepriklausomybės mirtis.

Prie besikalbančiųjų, nusiminusių lietuvių priartėja viena iš amžinųjų tiesų. Tiesa, kad įrodų savąjį amžinumą, tikrumą, primena lietuviams raštus -- Lietuvos Istoriją. Ši prime-

na 1251 m. suvienytos Lietuvos pradžia; 1430 Lietuvos grožio, galybės viršūnė; 1795 Lietuvos nepriklausomybės mirtis; 1918 metai -- lietuvių tautos atsikėlimas ir dabartinė lietuvių nelaisvė -- antroji lietuvių tautos valstybinė mirtis. Tiesa, nuliūdusiems lietuviams primena, kad lietuvių tauta, kaip turėjo, taip ir tebeturi teisę į savarankišką valstybę. Tiesa sako, nors bandymai, politiniai prekiai vimali nesiseka, bet viasada palieka viltis ir būsimas lietuvių džiaugsmas -- vėl atsikelti iš valstybinės mirties.

Kas yra krikščionis,

Jonas Paskutinis

LOS ANGELES

PADĖKA

Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos Valdyba nuoširdžiai dėkoja jos š.m. sausio 10 d. Los Angeles surengto Klaipėdos krašto atvadavimo ir Mažosios Lietuvos minėjimo programos dalyviams: Lietuvos generaliniam garbės konsului dr. Julijui J. Bielskiui -- už pagrindinę kalbą, solistei St. Pautienienei ir muz. O. Metrikienei -- už meninę programą. Valdyba taip pat nuoširdžiai dėkoja Los Angeles jūrų skautams -- su jų tėvų komiteto pirmininku Alfonsu Tumu priekyje, kad jie savo pagarbą ir ištikimybę Lietuvos ir Amerikos vėliavoms suteikė rimties spalvingumo pačiam rengimui. Nei kiek nemažesniu nuoširdumu dėkojame Edvardui ir poniam Balceriams, Petrii Navickui, Jurgiui ir Arvydui Glazėms bei Henrikui Tumui -- kurie savo darbu prisidėjo minėjimą rengiant ir jį tvarkant. Mūsų ypatingą padėką priklauso taip gausiai minėjimui atsilankiusiai publikai, bet mūsų spaudai ir vietinei radijo valandėlei -- skelbusiems apie mūsų rengimą minėjimą.

tas tiki į Jėzaus Atsikėlimą. Krikščionis savąjį tikėjimą remia tuo Atsikėlimu. Kas yra lietuvis, tas tiki į savosios tautos atsikėlimą, savąjį lietuviškumą remia lietuvių tautos atsikėlimu į naująjį nepriklausomą gyvenimą.

Vasario 16! Pagrindas išsilaisvinimui kenčiančios lietuvių tautos kuri trokšta laisvės, siunčia savojo himno notas šalia trispalvės vėliavos. Lietuvių tautos himnas yra vilties, laisvės, meilės Lietuvai giesmė. Nuliūdę lietuviai sapnuoja triumfališką išsilaisvinimą -- Atsikėlimą.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAI DOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRY S MODERNIOS KOPLYCIOS

★ 42nd ANNUAL ★

AL SIRAT GROTTO CIRCUS

"THE CIRCUS WITH A PURPOSE"

PUBLIC HALL

FEB. 4th

THRU FEB. 14th

3 GREAT RINGS
featuring EMMETT KELLY

The Intrepid Princess Tajana, The Goddess of Flight • Baron Julius Von Uhl Ferocious All Male Lion Act direct from Vienna • The original George Hanneford Family—Featuring the Riding Bullion • The Fearless Bowers—Sway Pole Artists • The Great Harold Alton—High Wire Star direct from England • The Flying Alexanders—Aerialists • Bears • Chimpanzees • Ponies • Zebras • and Boxer Dogs

YES—EMMETT KELLY
PLUS CLOWNS GALORE!

25 "Big, new, thrilling, exciting and entertaining acts"

Feb. 4 thru Feb. 14 Circus Schedule

Week Day Matinee Prices Wed., Feb. 10th, Fri., Feb. 12th \$3.25-\$2.75-\$2.25	Fri. & Sat. Evening, Feb. 5 & 6 Sat. & Sun. Matinee Prices Feb. 6 & 13 Sun. Mat. 2 P.M. Feb. 7th and 14th Sun. Eve. 6 P.M. Feb. 14th \$4.25-\$3.75-\$3.25-\$2.75-\$2.25 All prices tax included Evenings at 8:00 P.M. Matinees at 2:00 P.M.
---	--

BILIETAI JAU PARDUODAMI!

PUBLIC HALL
CONVENTION CENTER BOX OFFICE
Open Daily & Sun. — 11 A.M. to 5 P.M.
also, RICHMAN'S, 742 Euclid Ave.

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKSTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Už įvairius taupymo sertifikatus moka **5 1/4% iki 6%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior -- (Near Rapid)
Telephone 681-8100

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą -- kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

DELLA E. JAKUBS & SON

LAI DOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue 936 East 185th Street
361-1763 531-7770

Saugus ir pelningas santaupų investavimas į nekilnojamąjį turtą

Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigose įregistruotą nuosavybės lakštą, be Jūsų sutikimo ar su Jumis neatsiskaičius niekam neperleidžiamą. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į mus, lietuvių įkurtą ir vadovaujamą investavimo Bendrovę

RŪTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525

PRENUMERUOKIME DIRVĄ!

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

Prašau siųsti Dirvą 1 metams (1/2 metų) šiuo adresu

Dirvos prenumerata 1 metams — 13 dol., 1/2 metų 7 dol.

Ta proga jungiu Dirvai auką dol.

Parašas

Adresas

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAS CLEVELANDE

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 53 metų sukakties minėjimas įvyksta sekmadienį, vasario mėn. 14 d. sekančia tvarka:

Šv. Mišios: 10 val. Panelės šv. Nesiliaujančios Pagalbos liet. parapijos bažnyčioje. Prieš Mišias, vėliavų pakėlimas parapijos aikštėje.

10:30 val. šv. Jurgio liet. parapijos bažnyčioje. Mišių metu giedos LTM Čiurlionio Ansamblio vadov. muziko A. Mikulskio.

Iškilmingas minėjimas: 4 val. Panelės šv. Nesiliaujančios Pagalbos liet. parapijos salėje.

Kalbas pasakys kongresmanas Wayne L. Hays ir Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis.

Meningę dalį atliks Clevelando lituanistinių mokyklų Aukuro Ansamblio vadovaujamas muziko Alfonso Mikulskio su kanklių orkestru vadovaujamu p. Onos Mikulskienės ir Clevelando Vyrų Oktetas vadovaujamas Rytos Babicko.

Visos lietuvių organizacijos prašomos dalyvauti pamaldose ir minėjime su vėliavomis ir visi Clevelando ir apylinkių lietuviai kviečiami gausiai atsilankyti. Minėjimo metu bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalingoms.

ALT Clevelando
Skyriaus Valdyba

* PIANISTAS ANDRIUS KUPREVIČIUS atliks savo metinį fortepiono muzikos rečitalį Cleveland Music School Settlement salėje, š.m. vasario mėn. 9 d.

Programoje Bach, Mozart, Weber, Chopin, Faure ir Rachmaninoff kūriniai. Įėjimas laisvas.

Pradžia 8 val. vakaro.

METINIS CLEVELANDO RAMOVĖNŲ SUSIRINKIMAS

Šį kartą tikrai verta pagirti, kad susirinko net per 50 narių sausio 24 d. Lietuvių salėje. Narių bei svečių tarpe pasirodė ir naujai suorganizuotos šaulių kuopos atstovų, kurių vienas kitas priklauso ir Ramovėi. Malonu buvo matyti ir kuopos pirmininką dr. K. Pautienį.

Visiems mielas, ilga-

LKS ŽAIBO DVIDEŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

VASARIO MĖN. 6 D., ŠEŠTADIENĮ.

Vakaro vedėjas — J. Stempužis

1 val. p. p. sporto rungtynės Naujosios parapijos salėje, 18022 Neff Road.

7:30 val. v. AKADEMIJA-BANKETAS šv. Jurgio parapijos salėje.

Programoje rašyt. humoristas ALOYZAS BARONAS. Salės dekoracijos — P. MAŽELIO. Stalai po 10 žmonių užsakomi pas K. Marcinkevičių, N.

Maželiene, R. Babicką, V. Staškų, A. Kijauską.

Šokiams gros J. PAŽEMIO orkestras.

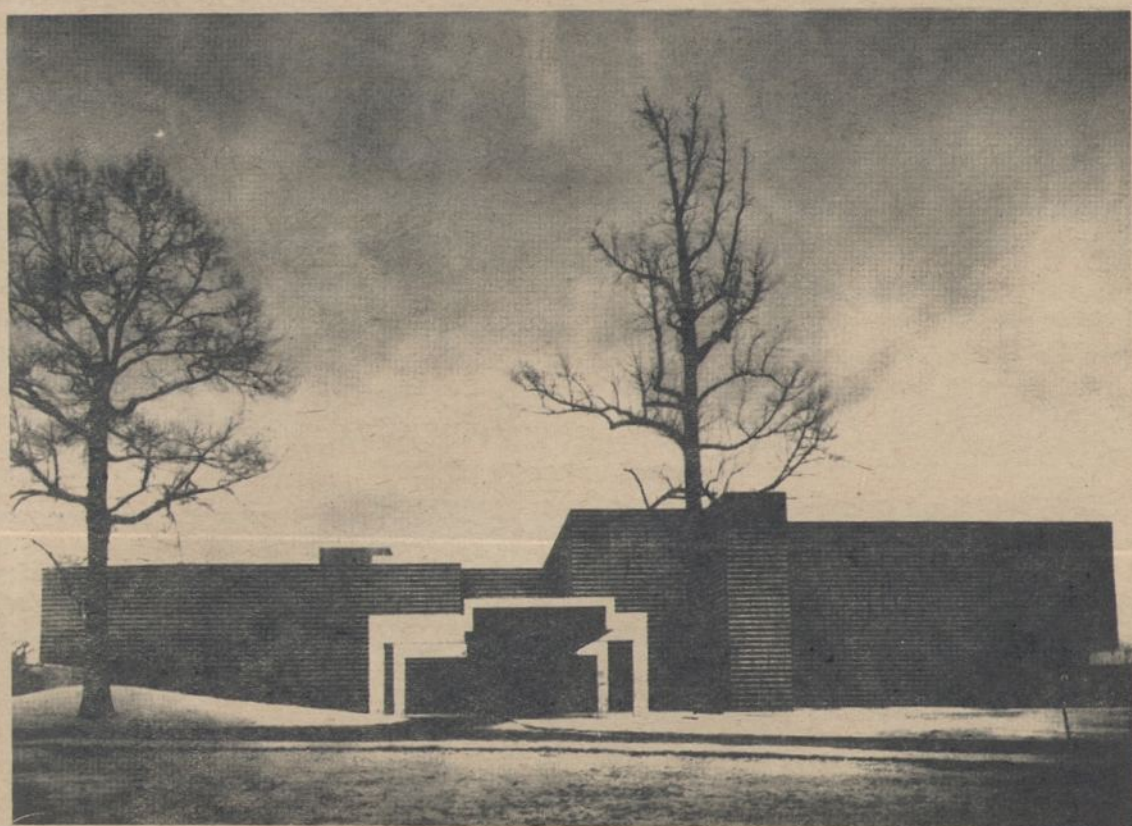
Kongresmanas Wayne L. Hays, JAV Atstovų Rūmų, Valstybės Departamento organizavimo ir užsienio veiklos pakomiteto pirmininkas, kuris aktyviai vedė tyrimus dėl Simo Kudirkos išdavimo sovietams, kalbės Vasario 16-osios minėjime Clevelande, sekmadienį, vasario 14 d. Minėjimą rengia ALT Clevelando Skyrius.

laikis ir veiklus Ramovės skyriaus valdybos pirmininkas Vl. Knistautas po trumpo išanginio žodžio bei žuvusiųjų ir mirusiųjų karių pagerbimo pakvietė pirmininkauti skyriaus garbės narių Vladą Braziulį ir sekretoriauti Z. Tarutį. Susirinkimas noriai pritarė.

Darbotvarkė labai ilga ir sudėtinga. Pranešimai, apyskaitos, įvairūs klausimai bei rinkimai, kad ir atrodė reikalaujant žymiai daugiau laiko svarstyti, ginčytis ar spręsti, vis dėlto atlikti darniu nusiteikimu gana greitai.

Tai įrodo bet kurių pareigūnų sąžiningai bei kruopščiai atliekami darbai, svarbūs žygiai bei nuosirdžios pastangos didelėje įvairiausių sričių gausoje. Tad nei platesnės diskusijos jau nebūtų nei reikalingos, nei reikšmingos. Nors pirmininkas Vl. Knistautas skundėsi, kad kai kuriose išsisklaidė bei apeigose permažai ramovėnų lankėsi, tačiau šis susirinkimas teikia vilties ateityje visur didesnius ramovėnų skaičius matyti.

Valdybai išreikšta graži padėka, net su įkarščiu. Todėl nesvy-

Šią savaitę, vasario 3 d. oficialiai atidarytas Clevelando Meno Muziejaus naujasis priestatas, kuris, pastatytas pagal garsaus architekto Marcel Breuer projektą, bus vienas gražiausių pastatų Clevelande. Įdomus jis ne tik išvirsine forma, bet ir vidaus įrengimais, kuriuos verta pamatyti ne tik clevelandiečiams, bet ir Clevelande besilankantiems.

ruojant ir perrinkta kitiems metams tapati valdyba: pirm. — Vl. Knistautas, vicepirm. — L. Staškūnas, sekretorius — Z. Tarutis, išdininkas — Pr. Mainelis ir parengimų vadovas — A. Jonaitis (J.). Kontrolės komisijs: Vl. Braziulis, A. Jonaitis (v.) ir V. Stuo-gys.

Susirinkimui pasibaigus, iš privačių pašnekesių vaišių metupaaikšėjo neabejotina pagarba valdybai ir linkėjimai tiek pat energingai veikti kariškos dvasios polėkiais. Tikėsimės.

V. Galitnaitis

* CLEVELANDO STATE universitetas, kaip daugelis ir kitų JAV universitetų, reikalauja iš studentų šalia anglų kalbos ir kitos svetimos kalbos mokėjimo. Dažniausia kita svetima kalba yra — vokiečių, prancūzų ar ispanų, nes tos kalbos ir jų literatūra dėstoma beveik visuose universitetuose. Studentams yra leidžiama laikyti egzaminus ir iš kitų svetimų kalbų, jei universitete yra profesorius, kuris moka ir sutinka studentus iš jų pasirinktos kalbos egzaminuoti. Egzaminus galima laikyti už pirmą, antrą ir trečią metų kursą, žiūrint, ko studentui reikia, ir gauti reikalingus kreditus, kurie yra lygūs vokiečių, prancūzų ar ispanų kalbų kreditams.

Cleveland State universitetas užskaito studentams tarp kitų svetimų kalbų ir lietuvių kalbą. Pereitą semestrą trys

to universiteto lietuviai studentai — Stefa Alšėnaitė-Urban, Danutė Čiurberkytė — Grigaliūnienė ir Gintaras Auginas išlaikė lietuvių kalbos egzaminus ir gavo svetimos kalbos kreditus. Egzaminus laikė pas M. Gailiūytę, kuri Cleveland State Universiteto kalbų departamente dėsto prancūzų kalbą ir literatūrą. Jei susidarytų pakankamas lietuvių studentų skaičius, yra vilčių, kad Cleveland State Universitetas galėtų įsivesti lietuvių kalbos dėstymą.

rių su meškom, drambliais ir kitais gyvuliais.

Bilietai gaunami Convention Center kasoje ir Richman's krautuvėje, 742 Euclid Ave.

PAKEISTA ŽAIDYNIŲ VIETA

Sporto rungtynės tarp Chicagos Nerios ir Žaibo moterų tinklinio komandų, bei Toronto Aušros ir Žaibo jaunių krepšinio komandų, įvyks šeštadienį, vasario 6 d., 1 val. p.p. NAUJOSIOS PARAPIJOS salėje.

• Arenoje šį ketvirtadienį, vasario 4 d., įvyks įdomios wrestling imtynės tarp milžinų Sheik ir Ladd. Be to, bus ir kitų imtininkų. Bilietai nuo 4 iki 2 dol. gaunami Arenoje ir Richman's krautuvėje mieste.

• Perkant ir parduodant namus kreipkitės į Ed. Čapą — Capas Realty So., tel. 732-8242.

• Income Tax pareiškimus pildo Ed. Čapas — tel. 732-8242.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Princesė Tajana, Grotto Circus aerialistė "Goddess of Flight", išpildo pavojingus numerius cirko programoje nuo vasario 4 iki 14 d. Cleveland Public Hall.

Programoje įdomūs numeriai tigrų dresiruotojo barono Julius Von Uhl. Taip pat daug įvairių nume-

LVS Ramovė Clevelando skyriaus naujoji valdyba: Pranas Mainelis, pirm. Vladas Knistautas, Linas Staškūnas, Zigmąs Tarutis ir Antanas Jonaitis.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

SERGA J. BIELIŪNAS

Venezuelos Lietuvių Bendruomenės vienas žinomiausių visuomenininkų ir LB steigėjų, Jurgis Bieliūnas, sveikatai kiek sušlubavus paguldytas LUGO CLINICON sveikatos tyrimams. Pacientas laikomas griežtoje gydytojų priežiūroje.

Tikrasis ligos diagnozas dar nenustatytas (bent iki rašant šias eilutes), atrodo, kad turima komplikacijų su plaučiais ir širdimi. (vv)

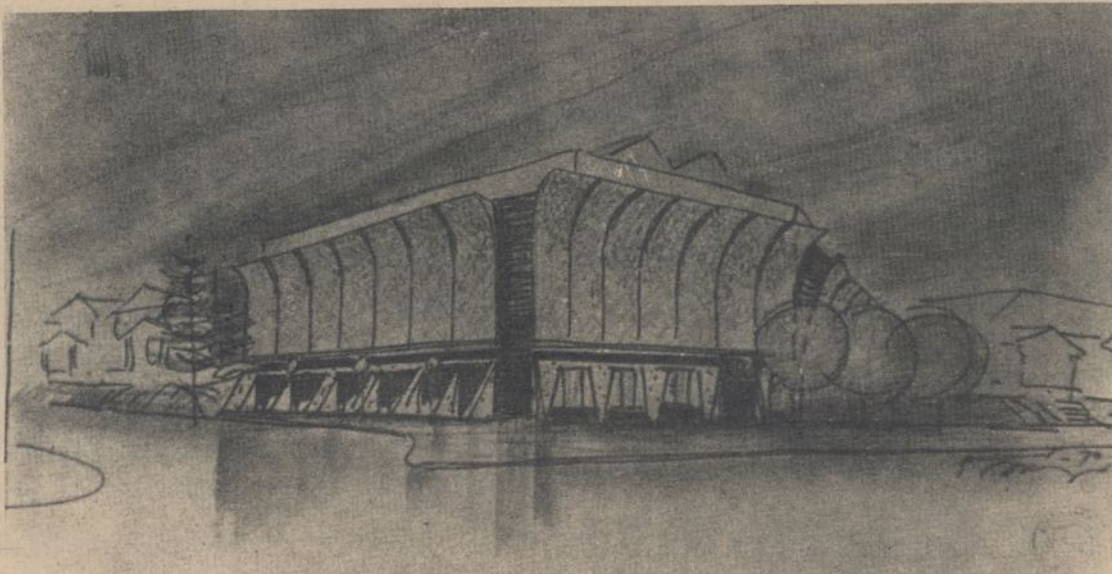
• Korp! Neo - Lithuania New Yorke rengia Vasario 16 minėjimą — bendrą suėgą vasario 5, penktadienį, 7:30 val. vak. Kultūros židiny — Jaunimo centre, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. Kviečiami visi filisteriai su šeimos nariais ir svečiais.

• Vytautas Volertas laimėjo 1970 m. Draugo dienraščio skirtą premiją 1000 dol. sumoje už romaną "Pragaro vyresnysis". Jury

komisiją sudarė pirm. Antanas Vaičiulaitis, sekr. Dalia Lukienė, nariai Jonas Aistis, Jurgis Blekaitis ir prof. dr. Antanas Sužiedėlis. Premijos įteikimas įvyks kovo 14 Jaunimo centre, Chicagoj.

• Rimvydas Tamošiūnas, gimęs 1936 m. Lietuvoje, neseniai gavo magistro laipsnį iš biznio administraci-

Taip atrodys naujieji Toronto Lietuvių Namai, kurių projektą paruošė architektas dr. A. Kulpavičius, S. Dapkaus nuotrauka

NUO GYVENIMO TEKMĖS NEGALIMA ATSILIKTI

Visiems gerai suprantama, kad ant sauso arba skurdaus medžio neišauginsi gerų vaisių. Taip lygiai ir visuomeninėj veikloj. Tam turi būti tinkamos sąlygos. Dabar, ar mes jas turėjome? Aišku, kad ne! Mūsų, kaip naujų atvykėlių padėtis visiškai skyrėsi nuo šio krašto gyventojų, nes atvykę čia mes nieko nesame paveldėję. Neturėdami jokių išteklių, pradėjome savo pen-

kiais rankų pirštais kaptytis iš ekonominio skurdo ir kurtis. Pažvelgus kiek atgal vis tik turėtume pripažinti, kad mes esame daug padarę. Sukūrėme naujas parapijas, suorganizavome chorų, tautinių šokių vienes, vaidybos ir meno ansamblius, kredito kooperatyvus, įsisteigėme visą eilę organizacijų ir bendrai jautėme, tarytum, dalį Lietuvos mes čia būtume atsinešę. Visa ta veikla negalėjo reikštis po atviru dangum. Jai reikėjo patalpų ir jos buvo rastos. 1951 m. bendromis pastangomis buvo įsigytas stogė, kurią nuo to laiko visi tebevadina lietuvių namais.

Tačiau gyvenimas nestovi vietoje. Nuo jo tekmės ir mes negalime atsilikti. Žmonėms turtėjant ir gyvenimui modernėjant jau seniai buvopa stebima, kad turimi mūsų namai mums yra pasidarę per maži. O kai į juos ėmėme nebesutilpti, tai pradėjome dairytis kitur ir palengvėle nutolti. Tuo pačiu lyg ir pradėjome pasimiršti kas mes esame ir kuo turėtume būti. Bendruomeniniame gyvenime mes pasijutome stokojimą jungties ir organizacinį pasimetimą. Tai vis negeri reiškiniai ir jie daugeliui mūsų visuomenininkų yra kėlę nemažą rūpesčių. Tas pat buvo pastebima per eilę metų ir LN susirinkimuose.

Jeigu iki šiol LN susirinkimų data buvo tvirtai nusistovėjusi — kovo mėnuo, tai šiomet toji tradicija buvo sulaužyta. Skubintis vertė kai kurie iškilėsvarbūs klausimai. Valdyba davusi eiga tiems klausimams, galutinį sprendimą nesiėmė daryti, o atidavė į susirinkusių rankas. To dėl šis pastarasis Lietuvių Namų susirinkimas, įvykęs šių metų sausio 17 d. laikytinas ne eiliniu. Jame be kitų įvairių reikalų buvo visu rimtumu keliamas ir aptariamas naujų ir erdvesnių namų įsigijimo klausimas. Susirinkimas išklaušęs pranešimų didžia dauguma užgėrė valdybos padarytus žygius ir suteikė reikiamus įgaliojimus daryti tolimesnius tuo reikalu ėjimus.

Į valdybą, kurią sudaro 7 asmenys, šiais metais buvo renkami 5. Išrinkta: J. Karpis, V. Petraitis, D. Renkauskas, St. Grigaliūnas ir P. Kvedaras.

Susirinkimą pravedė Aug. Kuolas, o protoko-

lo šefu — V. Kazlauskas. (pb)

• Kanados Lietuvių Fondo Tarybos suvažiavimas, įvykęs šių metų sausio 23 d. Lietuvių Namuose, aptarė visą eilę aktualių organizacinių reikalų ir išsirinko tolimesnei Fondo veiklai vadovybę. Slaptu balsavimu KLF Tarybos pirmininku išrinktas dr. A. Pacevičius (Toronto) ir sekretorium P. Januška (Windsoras). Į valdybą, kuri taip pat buvo renkama slaptu balsavimu išrinkta ir jie pareigas pasiskirstė šiaip: pirmininkas — inž. V. Balsys (Toronto), vicepirmininkas — Stp. Jakūbičkas (Delhi), sekretorius — inž. J. Kšivickis (Hamilton) ir išdininkas — P. Bastys (Toronto).

Sekantis KLF Tarybos posėdis numatomas pavasarį balandžio gale arba gegužės mėn. pradžioj. Iki to laiko turi būti sudaryta pel-

ELIZABETH

VASARIO 16-TOJI ELIZABETH

Lietuvių Bendruomenės Elizabetho Apylinkė ruošiasi Tautos Sventės minėjimui, kuris prasidės vasario 14 dieną, vienuoliktos valandos pamaldomis Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Tuoju po Mišių, 12-tą valandą, visi persikelsime į Lietuvių Liberty Hall 269 Second St., Elizabeth, kur ir įvyks Lietuvos Nepriklausomybės 53-čiųjų metų sukakties minėjimas. Trumpą kalbą apie tai, kur mes stovime ir kas toliau darytina, pasakys inž. Antanas Mažeika. Šis vyras energingais ir konkrečiais darbais rimtai dirba dėl Lietuvos reikalo ir jos laisvės atstatymo.

Meninėje dalyje girdėsime New Yorko vyrų chorą, kuriam vadovauja muzikas Vytautas Strolia ir dr. Vinco Kudirkos vardo lituanistinės mokyklos mokiniai šoks, dainuos ir deklamuos. Mokyklos chorui vadovauja dr. Darius Slavinskas, deklamatoriams — ponė Ona Karašienė, šokėjams Milda Kvedaraitė. Kadangi po pamaldų nebebus laiko papiegti, tai tėveliai prašomi išvažiuojant iš namų savo jauniems pasiimti po porą sumuštinų užkandžiams. J. V.

no paskirstymo rekomendacine komisija, apsvastyta pagal paduotus prašymus atskiriems vienetams pašalpų dydis ir sutvarkyta esantieji su Kanados mokesčių įstaigomis reikalai.

Šiuo metu KLF yra 416 narių su \$69,852.81 kapitalu.

Užpraetą šeštadienį, sausio 23 d. Birminghame, Mich. mieste salėje įvyko pianistės Barboros Ūsaitės piano rečitalis, kuris buvo gerai muzikos kritikų įvertintas amerikiečių spaudoje. Barbora Ūsaitė yra vienintelė Detroito apylinkėje naujai ir sėkmingai besikylanti pianistė. J. Gaiždučio nuotrauka

PADĖKA

Mano brangiam vyrui ir mūsų tėvui A. A.

JONUI POVILAIČIUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie suteikė velioniui paskutinį patarnavimą ir taip nuoširdžiai užjautė mus mūsų gyvenimo skaudžiose valandose. Mūsų didi padėka — visiems už gausias Šv. Mišioms aukas, pasiūstas gėles ir pareiškusiems mums užuojautą žodžiu, laiškais ir spaudoje.

Širdingai dėkojame dvasiškiams: kun. L. Musteikiui ir kun. dekan. J. Tautkui už atnašautas Šv. Mišias, už suraminantį pamokslą bažnyčioje ir už velionies palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiausias ačiū, mieliems mūsų prieteliams, taip daug įvairiais būdais mums pagelbėjusiems: Druktainiams, M. Karalienei, L. Petraškienei, Petruiliams, Pratkeliams, Adamoniams, dr. ir S. Skaudžiams, muz. ir E. Jonušams, dr. L. Gaudušiui, Rukams, Mackevičiams ir inž. ir V. Mažeikams Čikagoje.

Taip pat, širdinga mūsų padėka, Omahos Skaučių Vietininkijai, Omahos LB Valdybai, ALT S-gos skyriui Omahoje ir velionies karsto nešėjams: R. Druktainiui, S. Petruiliui, J. Narkui, P. Liapniakovui, V. Mackevičiui ir J. Sičiūnui.

Žmona Jadvyga, duktė Loreta ir sūnus Ringaudas

Toronto Lietuvių Namų metinio susirinkimo įvykusio sausio 17 d. narių dalis. S. Dapkaus nuotrauka

DAR GALIMA ĮSIGYTI ŠIAS VILTIES KNYGAS

S. Rūkienė. GRĮZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai. Kietais viršeliais. 526 psl.\$6.00
J. Gliada. AGONIJA. Romanas iš Lietuvos respublikos žlugimo. 408 psl.\$5.00
R. Spalis. REZISTENCIJA. Romanas iš pirmosios sovietų okupacijos Lietuvoje. 430 psl. Kietais virš. \$6.00
Giovannino Guareschi. DRAUGAS DON CAMILLO. Įdomi satyra iš gyvenimo Sovietijoje. 216 psl.\$3.00

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau atsiųsti man:

..... egz. GRĮZIMAS Į LAISVĘ\$.....
..... egz. AGONIJA\$.....
..... egz. REZISTENCIJA\$.....
..... egz. DRAUGAS DON CAMILLO\$.....

Mano adresas:
(pavardė ir vardas)

.....
(namo numeris ir gatvė)

.....
(miestas ir valstybė, zip Nr.)